

**Národní
filmový
archiv**

Č. j.: NFA 0252/2022

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2021

Obsah:

I.	Základní údaje	5
II.	Organizační podmínky archivu	6
	II.1. Statutární a personální podmínky archivu	6
	II.2. Sídlo archivu	7
	II.3. Opatření proti pandemii COVID-19	7
III.	Celkové množství uložených archiválií	8
IV.	Výběr, zpracovávání a využívání archiválií	8
	IV. 1. Výběr archiválií	8
	IV. 2. Zpracovávání archiválií	10
V.	Stav archiválií	11
VI.	Konzervace a restaurování archiválií, zabezpečování a restaurování filmů	12
VII.	Zpřístupňování a valorizace filmového dědictví	13
	VII. 1. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku	14
	VII. 2. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí	17
	VII. 3. Licencování československých a českých filmů	18
	VII. 4. Spolupráce NFA na výstavách	18
VIII.	Online aktivity NFA	22
IX.	Výzkumné projekty a odborné aktivity NFA	23
	IX. 1. Výzkumné projekty NFA	23
	IX. 2. Ediční činnost NFA	27
	IX. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA	28
	IX. 4. Pedagogické aktivity pracovníků NFA	33
X.	Knihovna NFA	37
	X. 1. Akviziční činnost	37
	X. 2. Knihovní fond a sbírky	38
	X. 3. Zpracování fondu	39
	X. 4. Výpůjční protokol a služby	40

X. 5.	Rešeršní, bibliografická a informační činnost	42
X. 6.	Organizace, správa a ochrana fondu	42
X. 7.	Informační systém knihovny a jeho správa	43
X. 8.	Spolupráce, programy a projekty knihovny	43
XI.	Vzdělávání zaměstnanců	45

I. Základní údaje

Sídlo archivu a kontakty:

Malešická 12, 130 00 Praha 3

IČ: 00057266

tel.: 604 243 290

e-mail: nfa@nfa.cz

ID datové schránky: tg8i2zq

<https://www.nfa.cz>

Zřizovatel archivu – sídlo a kontakty:

Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské nám. 1, 118 16 Praha 1

IČ: 00023671

tel.: 257 085 111

e-mail: epodatelna@mkcr.cz

ID datové schránky: 8spaur

<https://www.mkcr.cz>

Akreditace podle zákona č. 499/2004 Sb.: akreditace byla udělena na základě rozhodnutí odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR ze dne 25. února 2009 (Č.j. MV–9555-5/AS-2008).

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2021 (dále jen zpráva) byla vyhotovena na základě odst. (1) a (2) § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva byla rovněž vyhotovena v souladu s metodickým návodem odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra (Č.j. AS-366/1-2005) ze dne 24. února 2005 – metodika zpracování výročních zpráv specializovaných, bezpečnostních a soukromých archivů.

II. Organizační podmínky archivu

II.1. Statutární a personální podmínky archivu

Národní filmový archiv (dále jen NFA) vznikl k 1. červenci 1992 na základě rozhodnutí ministra kultury České republiky (č. 31/1992 ze dne 8. října 1992, Č.j. 10 625/92) jako nástupnická organizace Českého filmového ústavu. Do 31. prosince 2004 byl NFA archivem zvláštního významu.

V souladu s odst. (2) § 80 zákona č. 499/2004 Sb. měl NFA od 1. ledna 2005 status specializovaného archivu a k tomuto datu byl rovněž v souladu s uvedeným zákonem pokládán za akreditovaný archiv.

Ke dni 25. února 2009 prokázal NFA splnění podmínek stanovených v § 61 zákona č. 499/2004 Sb. a k tomuto dni mu byla rozhodnutím odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR (Č.j. MV-9555-5/AS-2008) udělena akreditace pro výkon činnosti specializovaného veřejného archivu.

Přepočtený stav pracovníků NFA v roce 2021 byl 137,48 zaměstnanců, fyzický počet činil 153,92 zaměstnanců. Jedná se o počet zaměstnanců v hlavním pracovním poměru.

Generálním ředitelem NFA je Michal Bregant, i nadále je aplikován třístupňový systém řízení organizace (generální ředitel – ředitel/ředitelka sekce – vedoucí oddělení). NFA je rozdělen do čtyř sekcí: Sekce generálního ředitele (dále jen SGR), Sekce audiovizuálních sbírek (dále jen SAS), Sekce neaudiovizuálních sbírek, výzkumu a informací (dále jen SNS) a Sekce ekonomických a správních agend (dále jen ESA). Ředitelka SNS Katarína Skálová (dříve Gatialová) je na rodičovské dovolené, od 1. ledna do 30. září 2021 byl dočasným řízením SNS pověřen Tomáš Lachman, od 1. října 2021 je dočasným řízením pověřena Linda Šplíchalová. Ředitelkou ESA je Anna Mohaplová. Ředitelkou SAS byla do 28. února 2021 Zuzana Bauerová, od 1. března 2021 byl dočasným řízením SAS pověřen Jonáš Svatoš, který pak byl jmenován ředitelem SAS od 1. července na základě výběrového řízení.

Generální ředitel NFA Michal Bregant nadále pracoval ve výkonném výboru ACE (Association des Cinémathèques Européennes). Dále působil jako člen programové a vědecké rady ve Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny, člen redakční rady časopisu Film a doba, člen dozorčí rady projektu Sinopsis, člen programové rady festivalu Nezlomní a obětovaní a člen Komise Rady hl. m. Prahy pro využití nákladového nádraží Žižkov.

Vedoucí oddělení kurátorů NFA Matěj Strnad je ve FIAF předsedou komise Programming and Access to Collections Commission (PACC). Vedoucí odd. písemných archiválií NFA Tomáš Lachman pracoval v Českém komitétu Modrý štít, dne 26. října 2021 byl Tomáš Lachman zvolen členem výboru České archivní společnosti.

NFA zřizuje jako svůj poradní orgán Radu Národního filmového archivu, která se řídí Statutem a jednacím řádem. Externími členy Rady NFA jsou: Milena Bartlová, Petr Fischer, Marek Hovorka, Anna Kareninová, Miroslav Petříček, Radim Procházka, Michal Pullmann, Andrea Slováková, David Valůšek; interními členy jsou Michal Bregant, Katarína Skálová, Anna Mohaplová a Jonáš Svatoš.

II.2. Sídlo archivu

V roce 2021 pokračovala práce Komise Rady hl. m. Prahy pro využití nákladového nádraží Žižkov, byl potvrzen záměr umístit v čelní budově nádraží sídlo NFA, Státního fondu kinematografie a Kanceláře Kreativní Evropa. V rámci tohoto projektu organizoval NFA společně s UCEEB (Univerzitní centrum ekonomicky efektivních budov Českého vysokého učení technického v Praze) sérii workshopů směřujících k přípravě zadání veřejné architektonické soutěže na čelní budovu tak, aby tato budova v budoucnu dobře sloužila novým funkcím, byla odolná vůči krizím, které mohou ve vývoji naší společnosti nastat, včetně krize ekologické a energetické.

II.3. Opatření proti pandemii COVID-19

Veškerá rozhodnutí o **opatřeních souvisejících s pandemií COVID-19** projednával i v roce 2021 Krizový štáb NFA, který je poradním orgánem generálního ředitele. Krizový štáb NFA, který je sestaven především z vedoucích pracovníků a pracovníků, zasedl poprvé v již 10. března 2020. Od té doby pravidelně projednával veškeré nové informace, nařízení vlády a zohledňoval je v chodu instituce. V přijímaných opatřeních byl i nadále kladen důraz na bezpečnost zaměstnanců a zaměstnankyň a srozumitelnou krizovou komunikaci. Kromě letních měsíců byl v roce 2021 doporučen režim home office pro všechny, kdo mohou práci vykonávat z domova, což se díky dobré připravenosti instituce (pokročilé technologie, počítačová gramotnost i vybavenost) týkalo velké části zaměstnankyň a zaměstnanců. Velká část aktivit se odehrávala v online prostředí a chod instituce nebyl ohrožen. Práce zaměstnanců a zaměstnankyň, kteří nemohli svou práci vykonávat z domova, byla organizována tak, aby se střídavé směny nepotkávaly a minimalizovalo se nebezpečí šíření

nákazy. **Archivní kino Ponrepo, studovna knihovny NFA a badatelna odd. písemných archiválií NFA byly pro veřejnost zcela uzavřeny již od 22. října 2020, k otevření došlo až 1. června 2021.**

III. Celkové množství uložených archiválií

NFA vede v základní evidenci Národního archivního dědictví (dále jen NAD) 224 evidenční listy NAD. NFA pečuje o následující archivní soubory: 95 fondů filmových institucí, 89 osobních fondů, 9 sbírek filmových a audiovizuálních materiálů, 6 sbírek fotografií, 1 sbírku reklamních a propagačních materiálů, 2 sbírky filmových plakátů, 18 sbírek jednotlivin, 1 sbírku archivních negativů fotografií k českým i zahraničním filmům, 1 sbírku zvukových záznamů, 1 sbírku titulkových a dialogových listin, 1 sbírku výtvarných návrhů. NFA pečuje celkem o 6 234,96 bm archiválií, tj. 177 954 evidenčních jednotek.

Stupeň zpracovanosti archivních souborů:

Stav zpracovanosti	Počet archivních souborů	%
Zcela zpracováno a inventarizováno	148	66,07
Zcela zpracováno	2	0,89
Částečně zpracován, inventarizován a nezpracován	5	2,23
Zcela nezpracováno	69	30,80

Základní evidence archivních pomůcek NFA čítá celkem 161 archivních pomůcek.

IV. Výběr, zpracovávání a využívání archiválií

IV. 1. Výběr archiválií

NFA nepřísluší v souladu s § 7–10 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů provádět výběr archiválií u původců ve skartačním řízení.

Jednotliviny vyčleněné během inventarizace z fondu Československá filmová společnost II (list NAD č. 24) byly vřazeny do těchto fondů:

list NAD č. 22 - Českomoravská společnost pro úzký film s.r.o.
list NAD č. 23 - Českomoravské filmové ústředí
list NAD č. 25 - Dafa-film
list NAD č. 27 - Elekta a. s.:
list NAD č. 28 - Filmová rada
list NAD č. 184 - Filmový umělecký sbor
list NAD č. 63 - Brichta Jindřich
list NAD č. 43 - Kosmos-film
list NAD č. 176 - Licence kinematografické
list NAD č. 52 - Prag-film
list NAD č. 55 - Slavia-film, a.s.
list NAD č. 187 - Svaz českých filmových pracovníků
list NAD č. 159 - Svaz filmového průmyslu a obchodu
list NAD č. 162 - Zemský svaz kinematografů v Čechách

Archiválie získané v průběhu roku 2021 formou výběru archiválií mimo skartační řízení byly přiřazeny k existujícím archivním souborům.

Další získané archiválie NFA nabyly na základě tzv. nabídkové povinnosti dle § 6 zákona č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizi), ve znění pozdějších předpisů. Získané archiválie byly přiřazeny k existujícím archivním souborům.

V roce 2021 pokračovaly akvizice i v dalších specializovaných částech sbírky NFA. Do Sbírkových záznamů bylo zařazeno 77 rozhovorů realizovaných se 63

narátorkami a narátory. Pro projekt Animace 70 bylo zaznamenáno vyprávění následujících 27 osobností: Michal Beneš, Jan Drozda, Jakub Dvorský, Matěj Forman, Vratislav Hlavatý, Adam Hoffmeister, Dorota Janoušová, David Kalika, Pavel Koutský, Michaela Kukovičová (2x), Penčo Kunčev, SeEun Lee, Boris Masník, Rebeka Molnár, Assen Müning, Jaroslava Nesvadbová, Kateřina Nováková, Michaela Pavlátová (3x), Jaromír Plachý, Miroslav Pogran, Filip Pošivač, Linda Retterová, Michaela Režová, František Skála, Barbara Šalamounová, Saša Vejnović a Jakub Zich. Pro potřeby projektu Videoarchiv bylo zaznamenáno 14 narátorek a narátorů (Alžběta Bačíková, Zdeňka Čechová, Oskar Helcel, Tomáš Hruza, Jan Jedlička, Tomáš Kajánek, Sei Keiko, Milan Knížák, Pavlína Míčová, Niké Papadopulosová, David Přílučík, Lucie Svobodová, Pavel Vančát a Jan Zajíček). Vzpomínky 12 lidí se soustředily na oblast kinoprovozu (František Bejček, Jaroslav Frolík, Jiří Hlaváček, Marie

Kmínková, Zdeněk Kovanda, Jan Kovář, Marie Martínková, Jiří Pirunčík, Vladimír Pirunčík, Petr Řehák, Drahomíra Součková a Petr Šimek). Celkem 5 narátorek a narátorů promluvilo o své práci ve filmovém archivu: Vladimír Altman (2x), Bohumila Henková, Tomáš Lachman, Jana Přikrylová (3x) a Eva Urbanová (4x). Další osobnosti byly zpovídány mimo výše vypsané tematické celky – František Němec (4x), Kristián Suda (3x), Věra Štinglová a Václav Táborský. Prostřednictvím Ústavu filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovi univerzity v Brně získal NFA rozhovor s Ladislavem Vlčkem.

Obohacena byla i ta část sbírky NFA, která se soustředí na rodinnou a amatérskou kinematografii. Během sobotního odpoledne dne 16. října 2021 bylo archivní kino Ponrepo otevřeno především návštěvníkům, kteří s sebou přinesli své rodinné nebo i jiné amatérské filmy různých formátů (8 mm, 9,5 mm, 16 mm). V rámci každoročního sběrového dne Home movie day, který se v NFA koná od roku 2014, odborníci z NFA přinesené materiály posoudili a pokud o to jejich majitelé projeví zájem, některé z nich ještě též den promítli návštěvníkům kina. Příchozí byli zároveň seznámeni se základními pravidly uchovávání a péče o amatérské filmy. Získané filmové materiály jsou následně přepsány do digitální podoby a majitelé je v této podobě obdrží. Cívky s filmovými pásy jsou bezpečně uloženy do depozitáře a zařazeny do sbírky rodinných filmů. Součástí programu bylo rovněž digitální pásmo filmů tvořené několikaminutovými sekvencemi z dříve získaných kolekcí, spojovacím prvkem letošního ročníku bylo téma Rodinný filmař a autorský film. Po premiérovém uvedení pásma v archivním kině Ponrepo bylo pásmo zpřístupněno online.

V roce 2021 NFA nevedl žádné správní řízení podle odst. (3) § 12 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

IV. 2. Zpracování archiválií

V roce 2021 byly inventarizovány tyto archivní soubory:

List NAD č. 239 - Vambo-Electric; [1931] - 4. 7. 2015- [31. 12. 2015]; 0,11 bm

Inventarizované dodatky k existujícím fondům:

List NAD č. 55 - Slaviafilm; (1919) [1920] – 1955; 0,11 bm

List NAD č. 52 - Prag-film; 1920-1958; 0,11 bm

List NAD č. 23: - Českomoravské filmové ústředí; (1920) 1940–1945 (1955); 0,11 bm

List NAD č. 22: - Českomoravská společnost pro úzký film; (1939) 1940–1953; 0,14 bm

Od roku 1997 se NFA věnuje digitalizaci obrazových materiálů, především fotografií a plakátů k českým hraným filmům. Výběrově se rovněž digitalizují i obrazové materiály k českým nehraným filmům, zahraničním hraným i nehraným filmům a portréty osobností české i světové kinematografie. V roce 2021 bylo v NFA digitalizováno celkem 595 fotografií a 12 filmových plakátů. **K 31. prosinci 2021 bylo v NFA již digitalizováno celkem 145 609 obrazových materiálů (122 173 fotografií, 20 138 fotografických negativů a 3 298 filmových plakátů).**

Digitální laboratoř NFA (dále jen Digilab) pokračovala v roce 2021 v činnostech souvisejících s akvizicí digitálních materiálů, digitalizací filmových materiálů, jejich zpracováním a následným dlouhodobým uchováním digitalizátů ve třech fyzicky oddělených kopiích. Provoz Digilabu zajišťovalo osm pracovníků, laboratoř zajistila digitalizaci 721 filmových titulů do rozlišení Full-HD s celkovým výsledným objemem 26 TB dat. Rozšíření Digilabu v roce 2020 o samostatné zvukové digitalizační pracoviště pro přepis magnetických zvukových pásek šíře 6,35 mm, 16 mm a 35 mm umožnilo v roce 2021 digitalizovat 322 titulů o celkovém objemu 1,6 TB dat z celkového počtu 661 magnetických či optických zvukových cívek. V rámci projektu *Audiovizuální dílo mimo kontext kinematografie* programu NAKI II přibýlo do sbírek celkem 100 nových titulů. Z toho bylo 18 získáno digitalizací z kazetových nosičů, 33 bylo přepsáno z filmových materiálů a 49 titulů bylo přijato do sbírek v nativně digitální podobě. Při projektech digitálního restaurování bylo od externích dodavatelů převzato 110,8 TB dat. Akvizicí nativně digitálních titulů skrze nabídkovou povinnost se sbírky NFA rozšířily o celkem 9,4 TB dat a 105 filmových titulů.

V. Stav archiválií

Z celkového počtu archivních souborů, které má NFA ve své základní evidenci NAD, je 148 archivních souborů klasifikováno jako nepoškozených (66,07 %), jako poškozeno je klasifikováno 15 archivních souborů (6,70 %). Z důvodu nezpracovanosti nebylo poškození zjišťováno u 61 archivních souborů (28,23 %).

V souladu s odst. (3) § 30 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů byla dne 10. listopadu 2021 provedena pravidelná prověrka fyzického stavu archivní kulturní památky „Soubor zabezpečovacích filmových materiálů na bezpečném polyesterovém podkladu dokumentujících ‚Proces s vedením záškodnického spiknutí proti republice‘ (Milada Horáková a spol.).“ Při prověrce nebyly shledány žádné závady. Odbor archivní správy

a spisové služby MV ČR eviduje tuto archivní kulturní památku pod č. 147 na základě rozhodnutí ze dne 22. dubna 2008 (Č.j. MV-36116-2/AS-2008). Uvedený filmový materiál zachycuje průběh největšího politického procesu proti demokratickým silám po roce 1948 a podle dostupných informací jiný podobný materiál neexistuje. Společně s ostatními archiváliemi uloženými v Archivu Českého rozhlasu v Praze a v Národním archivu v Praze, včetně dalších dokumentů vydaných k procesu, tvoří jedinečný soubor pro studium dějin Československa v období komunistické totality.

VI. Konzervace a restaurování archiválií, zabezpečování a restaurování filmů

NFA externě restauruje filmové plakáty do velikosti A1 (90x60 cm), tzv. plakáty úzké (90x30 cm) a rovněž i velkoplošné filmové plakáty (větší než A1) a plakáty formátu A3. V roce 2021 NFA externě restauroval celkem 17 velkoplošných filmových plakátů.

V roce 2021 pokračovalo fotochemické zabezpečení sbírky, ve spolupráci se společností Filmové laboratoře Zlín, a. s.. Zhotoveno bylo 33 652 m duplikátních negativů filmů na bezpečném podkladu, duplikační kopií bylo zabezpečeno 9 668 m filmových materiálů. Dále bylo odplísňeno 71 454 m dřívě převzatých materiálů, vyčištěno bylo 294 605,4 m filmových kopií šíře 35 mm a 16 mm.

V roce 2021 bylo dokončeno digitální restaurování filmu ***Až přijde kocour*** (1963, režie Vojtěch Jasný). Restaurování pod dohledem pracovníků NFA a externích spolupracovníků proběhlo v italském studiu L'Immagine Ritrovata v Boloni. K restaurování, jež bylo z velké části financováno z daru Milady a Eduarda Kučerových, přispěly průzkumem či zapůjčením filmových materiálů tyto kinematografické instituce: Gosfilmofond, Jugoslovenska kinoteka, Filmarchiv Austria, Cinemateca Română, Bundesarchiv-Filmarchiv, Cinémathèque Royale de Belgique, Filmoteka Narodowa a National Film Institute Hungary – Filmarchive. Před svojí českou premiérou byl film v restaurované podobě uveden 14. 7. 2021 na mezinárodním filmovém festivalu v Cannes v sekci Cannes Classics, pro niž pořadatelé vybírají nejvýznamnější restaurátorské počiny ze všech kinematografií světa. K restaurování filmu byla zhotovena nová komplexnější forma dokumentace, která je zveřejněna v knihovně Národního filmového archivu.

NFA se rovněž podílel na digitálním restaurování filmů ***Siréna*** (1947, režie Karel Steklý), ***Hotel Modrá hvězda*** (1941, režie Martin Frič), ***Skřivánci na niti*** (1969, režie Jiří Menzel) a

O slavnosti a hostech (1966, režie Jan Němec). Digitální restaurování realizoval Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary ve spolupráci s pražským studiem Universal Production Partners, a.s. a Státním fondem kinematografie za finanční podpory Milady a Eduarda Kučerových.

V roce 2021 pokračovala spolupráce NFA s Filmovou a televizní fakultou Akademie múzických umění v Praze (FAMU) na pořizování tzv. vzorků pro digitální restaurování. Byla uzavřena nová smlouva a na straně NFA proběhly přípravné práce pro vzorkování filmů, jež coby kameraman realizoval Ivan Šlapeta (*Bloudění*, *Hotel pro cizince* a *Ohlédnutí*).

Kromě digitálního restaurování rozvíjel NFA i metody restaurování fotochemického, které představuje různé stupně zásahu do filmového materiálu (od rozkopírování narážkových mezititulků až po simulaci původních procesů barvení a komplexní zabezpečování). V roce 2021 procházely tímto procesem snímky *Pražský kat* (1927, režie Rudolf Měšťák) a *Znáš onen malý domek u jezera?* (1929, režie Max W. Kimmich, Viktor Brumlík).

Ve spolupráci s externím dodavatelem Janem Ledeckým byl viráží a tónováním opatřen dokumentární snímek *Kutná Hora a návštěva továrny na cukrovinky a čokoládu* (1926) a italský hraný film *Paprsky "Z" / Raggi Z* (Eleuterio Rodolfi, 1917). Jednalo se o mezinárodní spolupráci s Cineteca di Bologna a Museo Nazionale del Cinema di Torino, které poskytly k obarvení dvě nové černobílé kopie restaurovaného filmu. V červenci 2021 byl snímek uveden na Il Cinema Ritrovato v italské Boloni. Celkem bylo za rok 2021 virážováno 1768 m filmového materiálu a kombinací viráže a tónování opatřeno 6,4 metrů filmového materiálu.

VII. Zpřístupňování a valorizace filmového dědictví

V roce 2021 byly veškeré činnosti spojené se zpřístupňováním filmového dědictví v NFA opět poznamenány omezeními, která vyvolala pandemická situace v České republice.

I v omezených podmínkách bylo externím badatelům promítnuto 455 filmových kopií v projekční místnosti, s archivními fondy a sbírkami písemných archiválií pracovalo 30 badatelů a badatelek kteří vykonali celkem 90 badatelských návštěv. Se sbírkou zvukových záznamů (orální historie) pracovali fyzicky 3 badatelé, kteří vykonali celkem 3 badatelské návštěvy, další 4 badatelé pracovali prostřednictvím virtuálního rozhraní pro zpřístupnění přepisů rozhovorů.

Pro různé druhy subjektů vypracovali odborní pracovníci 161 odborných rešerší v audiovizuální části sbírky. Nejrozsáhlejší a časově nejnáročnější rešerše byly zaměřené k dějinám Komunistické strany Československa (zadavatel Česká televize pro vícedílný

dokument *Dvojí život jedné strany*, premiéra 10. 5. 2021), československému průmyslu a výrobě (zadavatel Česká televize pro vícedílný dokument *Industrie*, premiéra 8. 9. 2021), Royal Air Force (RAF). Mezi nejžádanější témata patřily život za I. republiky, události během II. světové války, poválečný vývoj, dějiny průmyslu a umění.

VII. 1. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku

Kino Ponrepo stále pokračuje v tradici archivního kina a pravidelně promítá filmy převážně z 35 mm kopií, čas od času i z 16 mm kopií. Podíl projekcí, které byly pouze z digitálních nosičů, činil 35 %, zbylých 65 % bylo vždy alespoň zčásti z filmového materiálu. Ponrepo tak zůstává i nadále výjimečným místem pro zážitek z filmového představení. Dramaturgie klade důraz na zpřístupňování sbírek NFA pro širokou veřejnost, ale také na zapůjčování filmů ze zahraničních filmoték. Komponované cykly filmových děl nabízejí divákům vhled do českého, resp. československého filmového dědictví, a to i v širších mezinárodních souvislostech a v co možná nejširším žánrovém spektru. Důležitou součástí programu je uvádění současných českých i zahraničních titulů, které nejsou dostupné v běžné kinodistribuci, ale zároveň jsou klíčové pro kontext vývoje světové kinematografie, včetně její experimentální oblasti.

I v roce 2021 byl provoz kina vzhledem k přetrvávající pandemické situaci významně omezen a mnoho plánovaných akcí s tuzemskou i mezinárodní účastí bylo nutné opět odložit, pozměnit nebo zcela zrušit. Od ledna do května uvádělo kino pouze on-line programy. Pro dospělé i dětské publikum se uskutečnilo 15 zdarma přístupných on-line programů, které zhlédlo celkem 11 785 diváků (v roce 2020: 9 programů a 2 777 diváků). Ponrepo tak poprvé v historii zaznamenalo více “zhlédnutí” než fyzických návštěv diváků.

Od června byly obnoveny pravidelné projekce za účasti diváků, z důvodu nucené jarní pauzy pak kino hrálo i během července a srpna. V roce 2021 proběhlo 299 veřejných projekcí, které navštívilo 6 221 diváků (2020: 275 projekcí a 9 393 diváků; 2019: 521 projekcí a 20 370 diváků). Řada projekcí začíná úvodním slovem některého z kurátorů NFA nebo externího odborníka. Pokud je to možné, běžnou součástí projekce je osobní účast tvůrců a jejich následné diskuse s diváky.

V září 2021 se v kině uskutečnil první ze zamýšlené série kurzů pro již školené promítače – Pilotní nadstavbový kurz 35mm projekce, který má za cíl prohloubit znalosti promítačů o klasické filmové projekci, promítací technologii, poskytnout promítačům prostor pro kolegiální setkávání, předávání zkušeností i ožívování praxe. Zmíněný kurz reprezentuje úsilí NFA o standardizaci i uchování promítačské profese a podporu přítomnosti filmů promítaných z

filmových kopií v programu kin v České republice. Kurz vzniká ve spolupráci se Střední průmyslovou školou sdělovací techniky v Panské ulici v Praze.

Ve foyer kina Ponrepo se mimořádně uskutečnily dvě výstavy – fotografie kameramana a režiséra Karla Slacha a při příležitosti návštěvy Václava Táborského také podpisy světových filmových tvůrců, které tento dokumentarista daroval do sbírky NFA.

Archivní kino Ponrepo se podílelo na celé řadě významných akcí:

- **A Season of Classic Films** – přehlídka němých filmů se současnou hudbou (duben–červen 2021); projekt Asociace evropských filmových archivů (ACE), který měl za cíl pomocí volně přístupných projekcí přiblížit zejména mladému publiku práci evropských filmových archivů a filmoték; projekt se částečně uskutečnil online, detailně viz kapitola VIII. Online aktivity NFA.
- **Cinefest** – přehlídka (nejen) německého filmového dědictví, kterou NFA každoročně pořádá ve spolupráci s hamburským badatelským centrem CineGraph e.V.; téma letošní přehlídky: Film a satira.
- **Toyen: Snící rebelka v kině** – přehlídka filmů spojených s životem a dílem česko-francouzské výtvarnice byla součástí doprovodného programu k výstavě v Národní galerii v Praze.
- **Semaine de la critique** – oficiální výběr krátkometrážních filmů z Mezinárodního filmového festivalu v Cannes 2021 (letos navíc uveden i předchozí ročník).
- **Pedro Costa představuje vlastní tvorbu a filmy spřízněných autorů** – tento program připravil NFA ve spolupráci s portugalským centrem Instituto Camões v Praze a Filmovou a televizní fakultou Akademie múzických umění v Praze, kde Pedro Costa uspořádal workshopy se studenty; vybrané projekce v kině Ponrepo proběhly za jeho osobní účasti.
- **Werner Herzog** – přehlídka režisérovy dokumentární tvorby, ve spolupráci s Goethe-Institutem v Praze, program byl rovněž součástí festivalu Das Filmfest.
- **Filmasia** – přehlídka asijských filmů, letos zaměřena především na tchajwanské filmy.
- **Film před sto lety** – pravidelný cyklus filmových projekcí s živými hudebními doprovody (Irena a Vojtěch Havlovi, Michal Worek, Karel Loula, Zdeňka Košnarová, Vojtěch Procházka a další); vedle klasických děl němé éry jsou promítány i zcela unikátní snímky tvůrců ze sbírek NFA (např.: Harely Knoles, Eric A. Petschler, Gennaro Righelli, Valy Arnheim, Victor Janson, Harry Piel, Lynn F. Reynolds, Stuart Paton, Chester M. Franklin, Emmet J. Flynn a další).
- **Jean-Luc Godard / kniha psaná devadesát let** – dosud nejrozsáhlejší retrospektiva francouzského režiséra (červen–září) v NFA ve spolupráci se zahraničními filmotékami.
- **Retrospektivy zásadních děl světových režisérů** – Miklós Jancsó, Andrzej Munk, Satjádžit Ráj, Goran Paskaljević, Buster Keaton, Masahiro Šinoda, Louis Delluc, Man

Ray, Víctor Erice, Chris Marker, Nikolaj Gubenko, Nelly Kaplanová, Bertrand Tavernier, Peter Fleischmann, Antun Vrdoljak a další.

- **Očima Petra Krále** – přehlídka vybraných filmů Toda Browninga, Fritze Langa, Orsona Wellese, Luis Buñuela a dalších světových režisérů věnovaná básníkovi a filmovému esejistovi Petru Královi (1941–2020)
- **Dobré světlo? Film a katolická církev** – cyklus filmových projekcí u příležitosti vydání knihy Petra Hasana *Ušlechtilý, dobrý krásný. Římskokatolická církev a kinematografie v českých zemích 1918–1948*.
- **3x HaDivadlo v autorských záznamech** – projekce audiovizuálních adaptací inscenací Maloměšťáci, Čevengur a Eyolf brněnského HaDivadla vytvořených během pandemické sezóny 2020-2021.
- **Projekce věnované 75. výročí založení FAMU** – přehlídka studentských filmů s účastí hostů a pamětníků.
- **Cyklus filmů věnovaný výročí 70 let existence Ateliéru animace na UMPRUM v Praze** – přehlídka tvorby absolventů za účasti hostů a pamětníků.
- **Projekce nových filmů mladých českých tvůrců** – většinou spojené s diskusemi (např.: Viera Čákanyová, Ondřej Vavrečka, Mark Ther, Martin Páv a další).
- **Němé filmy s živou hudbou** – premiéry původních hudebních doprovodů k českým i zahraničním němým filmům (např. Jan Rybář k filmům *Panenka* a *Kabinet doktora Caligariho*).
- **Digitálně restaurované filmy** - *Černý Petr* (1963, režie Miloš Forman), *Lásky jedné plavovlásky* (1965, režie Miloš Forman), *Spalovač mrtvol* (1969, režie Juraj Herz), *Démanty noci* (1964, režie Jan Němec), *Daleká cesta* (1948, režie Alfréd Radok), *O slavnosti a hostech* (1966, režie Jan Němec), *Kočár do Vídně* (1966, režie Karel Kachyňa), *Až přijde kocour* (1963, režie Vojtěch Jasný), *Kouř* (1990, režie Tomáš Vorel), *Světáci* (1969, režie Zdeněk Podskalský), *Hotel Modrá hvězda* (1941, režie Martin Frič), *Marketa Lazarová* (1966, režie František Vlácil), kolekce snímků Jana Kříženeckého.
- **Paralelní kino** – pravidelné projekce studentského a experimentálního filmu za účasti tvůrců – extenze pohyblivého obrazu, tematická přemostění, debaty a rozhovory; prezentace nových akvizic Národního filmového archivu, které se vymykají klasickým distribučním kino-formátům.
- **Film a klima** – pravidelný cyklus zaměřený na projekce filmů s hosty, kteří reflektují globální klimatické změny v co možná nejširším kontextu a z nečekaných perspektiv.
- **ARAS promítá** – pravidelný cyklus filmů za účasti tvůrců; spolupráce s Asociací režisérů a scenáristů; diskuse nad filmovými debuty.
- **AČK kino** – pravidelný cyklus filmů za účasti tvůrců; spolupráce s Asociací českých kameramanů; diskuse s kameramany nad vybranými filmy.
- **Komentovaná pásma zpravodajských a dokumentárních filmů** – připomínky významných historických událostí nebo témat rezonujících v české společnosti.

- **Home Movie Day** – den s rodinným filmem v kině Ponrepo – celosvětová akce zaměřená na rodinný film, jeho uchování a využití. Letošní téma: autorský filmař a rodinný film. Přehlídka amatérských snímků byla doplněna i o italský film *Průnik* (Il Varco, 2019, režie Michele Manzolini a Federico Ferrone).

VII. 2. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí

Českou kinematografii propaguje NFA v zahraničí různými cestami. Již tradiční je uvádění restaurovaných filmů na předních zahraničních filmových festivalech, podílení se na přehlídkách české filmové tvorby a prodej práv zahraničním distributorům.

V roce 2021 archiv uvedl snímek *Až přijde kocour* (1963, režie Vojtěch Jasný,) na Mezinárodním filmovém festivalu Cannes. Tohoto uvedení se zúčastnila vedle delegace NFA i herečka Emília Vašáryová. Na Mezinárodní filmový festival v Benátkách do prestižní sekce Classici byla vybrána digitálně restaurovaná *Siréna* (1947, režie Karel Steklý). Oficiální projekce byla nakonec kvůli epidemii koronaviru odložena, nicméně *Siréna* byla uvedena ve festivalovém katalogu a byla k dispozici všem zahraničním distributorům. Projekce všech filmů ze sekce Classici byla odložena na rok 2022. S programem se NFA účastnil také významné události pro filmovou archivní komunitu Il Cinema Ritrovato. Zde uvedl několik snímků, které restauroval fotochemickou cestou (*Cikáni*, 1921, režie Karel Anton) nebo se na restaurování významně podílel (*Erotikon*, 1920, režie Mauritz Stiller; *Paprsky „Z“* / Raggi Z, 1917, režie Eleuterio Rodolfi).

Na začátku roku 2021 bylo započato zpracování pozůstalosti Ivana Passera, která byla do NFA darována v listopadu 2020. K této příležitosti vznikla série videí popisující cestu pozůstalosti a jejího zpracování. Účelem [anglického videa](#) bylo zvýšit povědomí o činnosti NFA v oblasti písemných archiválií i v zahraničí.

NFA také pokračoval ve spolupráci se dvěma významnými zahraničními vydavateli filmových nosičů a distributory Second Run DVD a Criterion Collection. Oba vydavatelé zařadili i v roce 2021 do svých kritických edic několik československých snímků (např. *Zítřka vstanu a opařím se čajem*, 1977, režie Jindřich Polák; *Panna a netvor*, 1978, režie Juraj Herz; *O slavnosti a hostech*, 1966, režie Jan Němec; *Sedmikrásky*, 1966, režie Věra Chytilová).

Pro taiwanské publikum na festivalu Taipei Golden Horse Film Festival byla připravena velká a ucelená přehlídka československé kinematografie *The Golden Era of Czechoslovak Cinema*, která byla plánovaná na přelom léta. Kvůli pandemické situaci na Taiwanu byla ale na poslední chvíli zrušena a odložena, doufejme, že na rok 2022.

VII. 3. Licencování československých a českých filmů

České televizní stanice (tzv. Free TV) uvedly v roce 2021 celkem 115 filmů s datem premiéry do roku 1964 (k jejich uvedení poskytuje souhlas NFA) a 270 filmů, k nimž spravuje práva výrobce Státní fond kinematografie a NFA s nimi na základě rámcové smlouvy obchoduje. Mimo území České republiky mohli archivní snímky zhlédnout diváci na televizní obrazovce například v Chorvatsku, ve Francii nebo v Japonsku.

VOD platformy zaznamenaly během přetrvávající pandemické vlny v roce 2021 výrazný nárůst. Nově vznikaly platformy v tuzemsku i v zahraničí, které do své programové nabídky začlenily i několik snímků ze sbírek NFA. Zájem o tituly projevily také již existující platformy, které pro udržení diváků svůj dramaturgický výběr posílily nákupem dalších titulů. Mimo evropských partnerů, s nimiž NFA spolupracuje dlouhodobě, se české a československé tituly objevily například na VOD platformě v Brazílii, ve Slovinsku nebo v Japonsku.

Diváckému zájmu se v roce 2021 těšil i volně přístupný online kanál Česká filmová klasika na platformě YouTube, který NFA již tři roky provozuje ve spolupráci se společností Blue Sky International. Aktuálně má 24 000 000 zhlédnutí, což je téměř dvojnásobný nárůst oproti roku 2020.

V roce 2021 NFA vyslal do tuzemských kin v obnovené premiéře 11 filmů, které navštívilo přes 1 300 diváků. Celkem proběhlo 451 projekcí českých a československých filmů uvedených do roku 1991, které navštívilo celkem 10 824 diváků.

Fragmenty z filmů NFA byly v roce 2021 k vidění i na několika výstavách, například o české aviatice, o pohádkách, nebo jako součást stále expozice Národního muzea v Praze.

V zahraničí doplňovala díla ze sbírek NFA expozice ve Spojených státech nebo v Německu.

Veškeré aktivity NFA a různé formy zpřístupňování českého filmového dědictví jsou podpořeny propagačními a marketingovými aktivitami, které probíhají prostřednictvím tištěných i online médií.

VII. 4. Spolupráce NFA na výstavách

NFA kurátorsky participoval na řadě prezentací v online prostoru, aktivní zapojení do výstavních projektů bylo vzhledem k pandemické situaci spíše omezené.

Podařilo se však realizovat spolupráci na odkládané retrospektivní výstavě Jana Jedličky v Galerii Hlavního města Prahy (20. 5. 2021 – 5. 9. 2021, Městská knihovna, 2. patro, <https://www.ghmp.cz/vystavy/jan-jedlicka/>). NFA připravil několik komponovaných večerů v

kině Ponrepo (I. Jan Jedlička: *genius loci* – 16. 8. 2021, II. Jan Jedlička: *o lidech a společnostech* – 23. 8. 2021) a v Městské knihovně (projekce dokumentu Petra Záruby *Jan Jedlička: Stopy krajiny* a krátkých filmů Jana Jedličky v rámci vernisáže výstavy – 27. 5. 2021, <https://www.mlp.cz/cz/akce/e17988-jan-jedlicka-stopy-krajiny/>), kterými provedla kurátorka Sylva Poláková a umělec Jan Jedlička.

Rovněž došlo k delší dobu připravované realizaci výstavy Toyen: *Snící rebelka* (Národní galerie Praha: Valdštejnská jízdárna 9. 4. – 22. 8. 2021), na níž se NFA podílel jak formou zápůjčky, tak odborně připraveným doprovodným programem v archivním kině Ponrepo.

Tým Národního filmového archivu, který realizuje výzkumný projekt Videoarchiv, připravil na podzim roku 2021 třídílnou sérii online výstav z aktuálních akvizic Národního filmového archivu v oblasti tzv. českého videoartu. Tři kurátorské výběry připravili Martin Mazanec (*Český obraz elektronický*, 1994, 13. – 26. 9. 2021), Tomáš Pospiszl (*První vlna*, 27. 9. – 10. 10. 2021) a Lenka Střeláková (*Argumentovaná realita*, 11. – 24. 10. 2021). První díl online výstav rovněž doprovodil komponovaný program v kině Ponrepo, kde byla prezentována řada děl českého videoartu z 90. let minulého století, která byla pokládána za ztracená, ale díky historickému výzkumu týmu a digitalizaci původních nosičů byla znovu představena veřejnosti (Videoarchiv uvádí / *Český obraz elektronický 1994*, 13. 9. 2021, úvod a debata: Sylva Poláková a Markéta Jonášová, hosté: Lucie Svobodová, Martin Hřebačka, Zdeňka Čechová, Jaroslav Vančát).

Ve spolupráci s galerií etc. a mezinárodní platformou D'EST připravil Národní filmový archiv v prosinci 2021 výstavní projekt *Mé významné druhé*, který se zabýval pozicí ženských autorek v experimentálním filmu a uměleckohistorickém kánonu. Premiéra projektu se uskutečnila v kině Ponrepo, kde program představily kurátorky Markéta Jonášová a Ulrike Gerhardt. Vybrané filmy společně s doprovodnými texty jsou dostupné po dobu jednoho roku na internetové platformě D'EST. Mezi zastoupenými autorkami jsou Lea Petříková, Alžběta Bačíková, Masha Godovannya, Ieva Balode a Alex Martinis Roe.

V roce 2021 NFA dále participoval na následujících výstavách:

- *O městě, krajině umění. Olomouc 1919–1989*. Muzeum umění Olomouc, 1. 1. 2021 – 30. 3. 2021
- *Robot 2020*. Technické muzeum v Brně, 11. 1. 2021 – 31. 7. 2021
- *Koncepty ZDRCADLENÍ*. Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, 28.1. – 18. 4. 2021

- *Narodit se as za dvě stě let...Božena Němcová a její dílo v české paměti.* Ústav pro českou literaturu Akademie věd České republiky, 1. 2. 2021 – 1. 1. 2026
- *Rohanský ostrov.* Výstava Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy na Rohanském ostrově, 15. 4. – 31. 8. 2021
- *Pro čtyři struny.* Národní muzeum v Praze, 29. 4. 2021 – 29. 4. 2022
- *Svět pohádek Boženy Němcové.* Obchodní dům Kotva v Praze, 1. 5. – 31. 12. 2021
- *Výstava ke 40. výročí otevření Muzea vesnice jihovýchodní Moravy a 100 let od narození architektů Otakara Máčela a Jaroslava Vajdiše.* Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, 1. 5. 2021 – 30. 4. 2022
- *The Roaring Twenties.* Španělsko, Museo Guggenheim Bilbao, 7. 5. – 19. 9. 2021
- *Zimna rewolucja.* Polsko, Varšava, Zachęta — Narodowa Galeria Sztuki, 27. 5. – 17. 10. 2021
- *Surrealism & Art.* Švédsko, Mjellby Art Museum, 29. 5. – 5. 9. 2021
- *Do Roztok! Pěšky, na kole či po dráze...* Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, 1. 6. – 31. 10. 2021
- *AMU75 (1946–2021).* Park Kampa, Praha, 24. 6. – 31. 8. 2021
- *Zločin a trest.* Památník národního útlaku v Panenských Břežanech, 1. 7. 2021 – 1. 7. 2026
- *Aviatika v české vizuální kultuře 1783–1957.* Západočeská galerie v Plzni, 16. 7. 2021 – 16. 1. 2022
- *Jiří Šalamoun: Kdo neviděl, neuvěří, to mně věřte.* Museum Kampa v Praze, 17. 7.– 30. 9. 2021
- *Civilizovaná žena. Ideál i paradox prvorepublikové vizuální kultury.* Moravská galerie v Brně, 9. 8. 2021 – 8. 8. 2022
- *Alois Jirásek, Litomyšl a Filosofská historie.* Regionální muzeum v Litomyšli, 20. 8. 2021 – 31. 1. 2022
- *120 let ŠKODA Motorsport.* ŠKODA Muzeum v Mladé Boleslavi, 13. 9. 2021 – 20. 3. 2022
- *Karlovarské loutky.* Muzeum Karlovy Vary, 16. 9. – 28. 11. 2021
- *Toyen.* Německo, Hamburk, Hamburger Kunsthalle, 24. 9. 2021 – 13. 2. 2022
- *Obraz nepřítele. Vizuální projevy antijudaismu a antisemitismu v českých zemích.* Oblastní galerie Liberec, 30. 9. 2021 – 2. 1. 2022

- *Alphonse Mucha: Art Nouveau Visionary*. USA, Raleigh, North Carolina Museum of Art, 1. 10. 2021 – 30. 1. 2022
- *Karel Havlíček v našich životech*. Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, 15. 10. 2021 – 23. 1. 2022
- *Radek Pilař 90*. Galerie Pellé v Praze, 20. 10. 2021 – 20. 2. 2022
- *Suverénní řád Maltézských rytířů*. Muzeum středního Pootaví Strakonice, 1. 11. 2021 – 31. 10. 2022
- *Oči Brna: Leopold Šrom a moravští letci RAF*. Moravská zemská knihovna v Brně, 4. 11. 2021 – 15. 1. 2022
- *Bedřich Feuerstein, architekt, Praha-Paříž-Tokio*. Národní technické muzeum v Praze, 9. 11. 2021 – 15. 5. 2022
- *Rozum versus cit na druhou: Zlínský průmyslový design 1959–1992*. Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, 17. 11. 2021 – 27. 2. 2022
- *Falza? Falza!*. Národní galerie v Praze (Šternberský palác), 18. 11. 2021 – 11. 5. 2022
- *3 Haselnüsse für Aschenbrödel – Die Winteraustellung zum Kultfilm*. Německo, Schloss Moritzburg, 20. 11. 2021 – 28. 2. 2022 (výstava se bude v letech 2021–2025 opakovat každoročně ve stejném termínu)
- *Ester Krumbachová*. Dům umění města Brna, 23. 11. 2021 – 6. 3. 2022
- *Josef Sudek/Otto Rothmayer. Návštěva u pana kouzelníka*. Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, 15. 12. 2021 – 27. 3. 2022
- *NM – dějiny*. Národní muzeum v Praze, 16. 12. 2021 – 31. 12. 2022

NFA rovněž poskytl materiály pro dlouhodobé expozice Galerie hlavního města Prahy v Bílkově vile, Památníku Zámeček v Pardubicích, Státního hradu Švihov a pro stálé expozice Archeoparku Pavlov, Muzea města Ústí nad Labem, Muzea východních Čech v Hradci Králové, Muzea cukrovarnictví, lihovarnictví, řepařství a města Dobruška, Vlastivědného muzea v Šumperku, Uměleckoprůmyslového muzea Moravské galerie v Brně, Regionálního muzea v Kopřivnici, Památníku bratří Mrštíků v Divákách, Galerie pod radnicí v Praze 3, Sudetendeutsches Museum v Mnichově, Muzeum II wojny światowej v Gdańsku, Imperial War Museums v Londýně a Slovenského olympijského a športového múzea v Bratislavě.

VIII. Online aktivity NFA

V roce 2021 NFA pokračoval v úspěšném projektu [Česká filmová klasika](#), na kterém zpřístupnil dalších téměř sto titulů ze své sbírky.

NFA se v roce 2021 rovněž věnoval zdokonalování webového portálu [Filmový přehled](#). Portál tvoří několik částí – databáze české kinematografie (filmy, osobnosti, instituce), magazín Revue Filmového přehledu a dvě přehledové sekce – Film v kině a Film online – shrnující informace o uvádění filmů ze sbírky NFA v kinech a online. V průběhu roku 2021 byla databáze české kinematografie doplněna především údaji o nových českých filmech v kinodistribuci a o vybraných osobnostech (profily tvůrců). V rubrice Revue byly publikovány články o české filmové kultuře a aktivitách NFA. Obsah Revue byl rozvržen do několika stálých rubrik: Rozhovory, Fokus, Profily, Filmy, Události a Video. Nově přibyla rubrika Ad fontes, která se zaměřuje na obsahovou analýzu archiválií z fondů a sbírek NFA. V průběhu roku 2021 bylo v magazínu zveřejněno sto původních příspěvků, tvořených redaktory magazínu a stálým okruhem spolupracovníků. V roce 2021 byla na Filmovém přehledu spuštěna nová sekce Kontexty, která prezentuje filmy v širších souvislostech propojením textových, obrazových a video materiálů. Úvodní článek seznamuje s okolnostmi vzniku filmu, poetikou a uvedením filmu do kin. Na dobové ohlasy odkazuje výběr z recenzí, uložených dnes v knihovně NFA. Produkční a distribuční strategie filmových společností odrážejí reklamní materiály, uchované v oddělení písemných archiválií. Textové a obrazové části doplňují video ukázky a rozhovory.

O další obsah byla rovněž rozšiřována anglická verze portálu. Součástí portálu je i pravidelně doplňované kalendárium událostí. **Za rok 2021 navštívilo Filmový přehled přes 800 000 uživatelů.**

Významnou online aktivitou byl projekt [A Season of Classic Film](#). Do tohoto projektu Asociace evropských filmových archivů se vedle NFA zapojilo dalších dvacet jedna paměťových institucí z celé Evropy. Cílem projektu bylo přiblížit zejména mladému publiku klasické snímky a péči o filmové dědictví. NFA postupně od dubna do června zdarma zpřístupnil sedm němých filmů, které hudebně doprovodili současní hudebníci a hudebnice. Online bylo možné vidět filmy *Bílý ráj* (Karel Lamač, 1924, hudba: Tomáš Vtípil), *Filmy Jana Kříženeckého* s komentářem Jeanne Pommeau), *Bud' připraven!* (Svatopluk Innemann, 1923, hudba: Wabi Experience), *Hříchy lásky* (Karel Lamač, 1929, hudba: Ožvold & Ožvold & Kratochvíl), *Milenky starého kriminálního* (Svatopluk Innemann, 1927, hudba: Vojtěch Procházka), *Cikáni* (Karel Anton, 1921, hudba: Neuvěřitelně), *Ukřižovaná* (Boris Orlický, 1921, hudba: Dizzcock & False Trance).

NFA je aktivní na těchto sociálních sítích:

- Facebook: [Národní filmový archiv](#), [Ponrepo](#), [Ponrepo dětem](#), [Filmový přehled](#), [Iluminace](#), [Laterna magika](#), [Kreativní Evropa](#)
- Instagram: [Národní filmový archiv](#), [Ponrepo](#), [Kreativní Evropa](#)
- twitter: [Filmový přehled](#)
- YouTube: [Národní filmový archiv](#), [Česká filmová klasika](#)

Pro jednotlivé sociální sítě vybírá NFA obsah podle publika, které na daných platformách má. Facebook je nejvhodnějším nástrojem na propagaci událostí, na Instagramu se NFA zaměřuje spíše na šíření informací o spolupracích. YouTube využívá NFA pro informování o své činnosti a jako nástroj pro zpřístupňování českého filmového dědictví ([Česká filmová klasika](#)).

NFA rovněž spravuje tyto webové stránky: [nfa.cz](#), [zpetvkinech.cz](#), [arl.nfa.cz](#), [library.nfa.cz](#), [laterna-research.cz](#), [filmovyprehled.cz](#), [www.mediadeskcz.eu](#), [iluminace.cz](#)

V roce 2021 NFA připravil zadání pro nový web, který bude uveden do provozu na jaře 2022.

IX. Výzkumné projekty a odborné aktivity NFA

IX. 1. Výzkumné projekty NFA

Od roku 2018 působí v NFA jako poradní orgán Vědecká rada, která se řídí samostatnou interní Směrnicí č. 30: podílí se na tvorbě koncepce, rozvoji a koordinaci výzkumu, vzniku koncepčních dokumentů, vyjadřuje se k výzkumným projektům NFA. V roce 2021 neprošla Vědecká rada žádnou personální obměnou, členy a členkami zůstávají: Zuzana Bauerová (NFA), Lucie Česálková (NFA), Katarína Skálová (NFA), Petr Hasan (NFA), Pavla Janásková (NFA), Ivan Klimeš (NFA), Matěj Strnad (NFA), Linda Šplíchalová (NFA), Kateřina Svatoňová (FFUK), Miroslav Vaněk (ÚSD AV ČR), Jan Klípa (ÚDU AV ČR). Na jednáních v roce 2021 rada diskutovala o plánovaných i probíhajících výzkumných projektech NFA a o systému odměňování výzkumníků za jejich výsledky.

Hlavní výzkumné projekty řešené v NFA v roce 2021:

LINDAT/CLARIAH-CZ

- identifikační kód projektu: LM2018101

- grantový projekt realizovaný rámci programu OP VaVpl Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, financovaného ze zdrojů Evropských strukturálních a investičních fondů
- cíle projektu:
 - posílit a rozšířit výzkum obohacený o digitální zdroje a nástroje
 - podpořit výuku digitálních humanitních věd napříč tradičními humanitními obory
- provozovatelem centrálního repozitáře LINDAT je hlavní řešitel projektu - Ústav formální a aplikované lingvistiky Matematicko – fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze
- partnerské konsorcium tvoří 11 institucí: Univerzita Karlova v Praze, Národní knihovna ČR, Knihovna Akademie věd ČR, Moravská zemská knihovna v Brně, Masarykova univerzita v Brně, Západočeská univerzita v Plzni, Filosofický ústav Akademie věd ČR, Historický ústav Akademie věd ČR, Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, Národní galerie v Praze, Národní filmový archiv
- NFA poskytne části svých digitalizovaných sbírek a svou infrastrukturu pro digitalizaci filmů, sbírky o filmové historii a dalších tématech související s filmem
- v roce 2021 NFA v rámci projektu dodal do repozitáře LINDAT rozsáhlou kolekci Galerie osobností a filmařů tvořenou digitalizáty krátkých snímků, které portrétním způsobem zachycují více než sedm stovek slavných osobností československého veřejného života prvních dvou třetin 20. století; původní materiál natočil a z archivních materiálů sestavil Bohumil Veselý (1903 - 1971), který svůj život zasvětil filmovému sběratelství a amatérské filmové tvorbě.

Visual Culture of Trauma, Obliteration and Reconstruction in Post World War II Europe (VICTOR-E)

- mezinárodní projekt spadající do grantového rámce HERA (Public Spaces: Culture and Integration in Europe) vzniká ve spolupráci akademických pracovišť a filmových archivů v Německu, Itálii, České republice a Francii, NFA jako poskytovatel obsahu
- projekt analyzuje, jakým způsobem dokumentární film a obecně vizuální kultura v letech 1944 až 1956 pomáhaly utvářet poválečnou evropskou identitu
- cíle projektu:
 - standardní akademické publikační výstupy, konference a workshopy
 - mnohojazyčná virtuální galerie – dokumentární filmy reflektující poválečnou obnovu Evropy budou představeny nejen v širším politickém a sociálním kontextu, ale také prostřednictvím rozhovorů s pamětníky
 - tvorba edukačních materiálů pro školy

- v roce 2021 byl dokončen výběr vhodných dokumentárních filmů a týdeníků pro virtuální galerii, jež bude navázána na webový portál European Film Gateway (EFG), tyto filmy byly kontextualizovány v dílčích kapitolách galerie, které zachycují hlavní témata poválečné obnovy Evropy
- ve spolupráci výzkumníků a kurátorů bylo vybráno a následně digitalizováno dalších 25 filmů ze sbírky českého dokumentárního filmu po roce 1945 a zpravodajského filmu po roce 1945; vybrány byly rovněž některé "ne-filmové" objekty, například plakáty a letáky, k nimž byly získány licence
- pro archivní kino Ponrepo bylo připraveno projekční pásmo s úvodní přednáškou na téma Památky v pohybu; část kolekce byla promítnuta i na Mezinárodním festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě

Audiovizuální dílo mimo kontext kinematografie: dokumentace archivace a zpřístupnění

- identifikační kód projektu: DG20P02OVV025
- projekt řešený v rámci programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity (NAKI II)
- období řešení: 2020–2022
- cílem projektu je vytvoření dlouhodobě udržitelné strategie pro prezervaci a zpřístupnění audiovizuálních děl mimo kontext kinematografie prostřednictvím digitalizace a digitálního uchování děl, která původně vznikla v širokém spektru analogových i digitálních, profesionálních i amatérských obrazových formátů, jež je v současnosti obtížné technicky reprodukovat
- výsledkem projektu bude vytvoření infrastruktury, metodických postupů a digitálních standardů pro dlouhodobé uchování výše uvedených digitalizovaných uměleckých děl v nejvyšší kvalitě, a jejich zpřístupnění včetně využití on-line nástrojů
- ve druhém roce projektu (2021) byla dokončena technologická infrastruktura, pořízen a zprovozněn technologický řetězec pro digitalizaci médií a jejich dlouhodobého uložení; pracoviště bylo integrováno do technologických řetězců NFA a je dokončována jeho validace
- proběhla akvizice 100 uměleckých děl, které nyní tvoří specializovanou veřejnou databázi Videoarchiv – pro veřejnost jsou zde přístupné metadatové údaje a dle typu licenčního ujednání také náhledy, nebo kompletní díla k přehraní. Databáze představuje základní rozhraní pro výzkum a rešerše a je současně pomocným nástrojem pro distribuci – obsahuje informace o držitelích licencí a o typu podlicence, kterou disponuje NFA
- v období 13. 9. – 24. 10. 2021 byly realizovány tři on-line výstavy umění pohyblivého obrazu ve spolupráci se třemi kurátory: Martinem Mazancem, Tomášem Pospiszylem a Lenkou Střelákovou - tematické okruhy: pedagogika videoartu, mediální sebereflexe a výstava Český obraz elektronický

- v roce 2021 byla rovněž dokončena směrnice nelegislativní povahy *Klasifikace a procesy vytváření digitálního archivního objektu pro umělecká díla s prvky pohyblivého obrazu* (Michal Klodner), která se zabývá procesy katalogizace a využití aplikovaného archivního popisu (ISAD) pro popis objektů multimediální povahy
- kurátoři připravili několik programů pro festivaly – mj. pásmo věnované projektovým akvizicím děl Radka Pilaře pro Mezinárodní festival dokumentárních filmů v Jihlavě a Letní filmovou školu v Uherském Hradišti nebo pásmo filmů Jana Jedličky coby doprovodný program výstavy v Galerii hlavního města Prahy

Videoarchiv Radka Pilaře

- projekt je podpořen Státním fondem kinematografie, hlavním řešitelem projektu je Martin Blažíček
- cílem projektu je samostatné odborné a kritické zpracování rozsáhlého videoarchivu Radka Pilaře (1931–1993), významného českého animátora, výtvarníka a jednoho z prvních tvůrců českého videoartu,
- jádro projektu tvoří identifikace jednotlivých děl, rozpoznání a určení jejich duplikátů nebo alternativních verzí a publikování odborné studie
- výsledkem projektu budou prezervované digitalizáty vybraných částí archivu a další prezentační výstupy pro veřejnost
- v roce 2021 proběhla identifikace děl, rozpoznání a určení jejich duplikátů nebo alternativních verzí, projekt byl samostatně prezentován např. na Mezinárodním festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě

Historie českého filmu pro děti 1945–1992

- projekt je podpořen Státním fondem kinematografie, řešitelem projektu je Lukáš Skupa
- cílem výzkumného projektu je – při využití rozmanitých typů pramenů – zpracovat historii českého filmu pro děti od roku 1945, kdy byly položeny základy pro soustavnější rozvoj žánru, do roku 1992, kdy končí státní filmový monopol; v českém prostředí jde zároveň o první novodobý žánrový výzkum v plánovaném pojetí a rozsahu
- výzkum je zaměřen na komplexní zmapování žánru, kterému se kromě několika dílčích studií nebo popularizačních publikací nedostalo dosud seriózní reflexe; a to i přesto, že byl ve své době stěžejním prvkem české filmové tvorby a dlouhodobě patřil k nejúspěšnějším položkám reprezentujícím českou kinematografii v zahraničí
- výsledkem základního výzkumu je odborná studie *Která bude ta pravá? Počátky žánru pohádky v českém animovaném filmu po roce 1948*. *Illuminace* 32, 2020, č. 4, s. 9–26. ISSN 0862-397X
- v roce 2021 probíhal intenzivní výzkum v archivních fondech uložených v oddělení písemných archiválií NFA

- finálním výstupem projektu bude rukopis odborné publikace věnované historii českého filmu pro děti

IX. 2. Ediční činnost NFA

Ediční činnost NFA koordinuje oddělení podpory výzkumu. Jako poradní orgán zřizuje NFA svou Ediční radu, jejíž složení v roce 2021 bylo: Jiří Anger, Veronika Bokšťeflová, Lucie Česálková, Katarína Skálová, Jan Heller (Nakladatelství Akademie múzických umění v Praze), Ivan Klimeš, Jan Křipač, Anna Militz, Pavel Skopal (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně), Matěj Strnad, Helena Černoorská, Linda Šplíchalová, Tereza Vidímová, Tomáš Žůrek.

Vydané publikace a filmy:

Hasan, Petr: **UŠLECHTILÝ, DOBRÝ, KRÁSNÝ. Římskokatolická církev a kinematografie v českých zemích 1918–1948.** Praha: Národní filmový archiv 2021, 327 s. ISBN 978-80-7004-196-3. Kniha na základě rozsáhlého archivního výzkumu analyzuje debatu, která se o kinematografii vedla v českém katolickém prostředí v první polovině 20. století.

Lovejoy, Alice: **EXPERIMENTÁLNÍ DÍLNA. Československá armádní kinematografie 1920–1970.** Praha: Národní filmový archiv 2021, 315 s. ISBN 978-80-7004-197-0.

Z anglického originálu *Army film and the Avant Garde. Cinema and Experiment in the Czechoslovak Military* (2015, Indiana University Press) přeložil Jan Hanzlík. Alice Lovejoy, americká filmová historička, která vedla téměř desetiletý výzkum v českých archivech, považuje československou armádní kinematografii za synonymum experimentální dílny a za skutečnou líheň talentů. Svou knihou odpovídá na zásadní otázku: Jak je možné, že se formální experimenty objevovaly v instituci tak rigidní, jako je armáda? Součástí knihy je DVD.

Iluminace, časopis pro teorii, historii a estetiku filmu (vychází od roku 1989, od roku 1993 čtvrtletně). ISSN: 0862-397X

Iluminace 4/2020. Praha: Národní filmový archiv 2021. ISSN: 0862-397X, 139 s.

Iluminace 1/2021. Praha: Národní filmový archiv 2021. ISSN: 0862-397X, 148 s.

Iluminace 2/2021. Praha: Národní filmový archiv 2021. ISSN: 0862-397X, 172 s.

Daleká cesta. BD. Národní filmový archiv, 2021. Celovečerní debut Alfréda Radoka z roku 1948 ukazuje, jak vyjádřit nevyjádřitelné hrůzy holocaustu a terezínského ghetta. V

mnohvrstevnaté umělecké reportáži se snoubí melodramatický příběh, ozvěny expresionismu a zcizující dokumentární prvky.

Věrní zůstaneme. DVD. Národní filmový archiv, 2021. Edice obsahuje dochované filmové záznamy československého exilového vojska za druhé světové války. Soustředí se na upozadované materiály natočené českými tvůrci, od rámujičího dokumentu *Věrní zůstaneme* (1945, režie Jiří Weiss) přes snímky mapující aktivity na západní a východní frontě až po zpravodajské týdeníky spojené s návratem do vlasti. Jako celek edice slouží k rozkrývání obrazu exilového vojska ve filmu i k širšímu zkoumání národní paměti a politizace dějin.

Ponrepo – programové brožury archivního kina NFA: dvě dvouměsíční čísla, sedm měsíčních programů

[Revue Filmového přehledu.](#) ISSN 2464-6229. Internetový časopis přinášející denně informace o české kinematografii.

IX. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA

Jiří Anger

- *Distant journey through the Desktop.* Transition: Journal of Videographic Film & Moving Image Studies 8, 2021, č. 1. ISSN 2469-4312. Dostupné z: <http://mediacommons.org/intransition/distant-journey-through-desktop>
- *The Milestone That Never Happened: Digital Kříženecký, False Archive Effect and the Failed Beginning of Czech Cinema.* Příspěvek na konferenci „Genre/Nostalgia“, Velká Británie, University of Hertfordshire, 5. - 6. 1. 2021, [online]
- *Shaping the Unshapeable? Digital Kříženecký and Videographic (Re)Imagination of Early Czech Cinema.* Příspěvek na konferenci „Migrating Archives of Reality: Programming, Curating, and Appropriation on Non-Fiction Film“, Praha Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 6.-7. 5. 2021, [online]
- *The Challenges of Presenting Earliest Cinema.* Diskuze v rámci filmové přehlídky „A Season of Classic Films“, 3. 6. 2021, (další účastníci: Elif Kaynakci, Jeanne Pommeau, Matěj Strnad), [online]
- *Always Already Deformed: Digital Kříženecký and the Crack-Up of Czech Archival Film.* Příspěvek na konferenci NECS 2021, Itálie, Palermo, 7.-13. 6. 2021, [online]
- *Cinefilie ve věku algoritmů: Úvod do praktické teorie filmu a umění.* Příspěvek na konferenci „Teritoria umění“, Akademie múzických umění v Praze, 12. 11. 2021

Marie Barešová

- *Vukotić a ti druzí. Jugoslávská animace v československé kinodistribuci v souvislostech bilaterálních vztahů.* *Illuminace* 32, 2020, č. 4, s. 47–60. ISSN 0862-397X.
- *S každým filmem se přišlo na něco nového. Dějiny českého animovaného filmu ve Sbírce zvukových záznamů Národního filmového archivu.* *Illuminace* 32, 2020, č. 4, s. 114–123. ISSN 0862-397X (ve spolupráci s Evou Struskovou)
- *Katalogizace orálně-historických nahrávek na příkladu Sbírky zvukových záznamů Národního filmového archivu.* *Memo* 11, č. 2, s. 6–18. ISSN 1804-753X.
- *Animace 70: Dobrodružné pátrání.* *Dok.revue*, 16. 11. 2021, [online]. Dostupný z <https://www.dokrevue.cz/clanky/animace-70-dobrodruzne-patrani> (ve spolupráci s Matějem Forejtem a Michaelou Režovou)
- *Animace 70: Sedm desetiletí ateliéru animace na UMPRUM.* *Revolver revue* 36, č. 125, s. 185–196. ISSN 1210-2881 (ve spolupráci s Matějem Forejtem a Michaelou Režovou)
- *Rozhovory v krizi – krize kin: Orálně-historická interview se zaměstnanci biografů.* Příspěvek na VII. mezinárodní konferenci České asociace orální historie:“, 19. 2. 2021, [online]
- *Animace 70 – Sedm desetiletí ateliéru* (společně s Michaelou Režovou). Příspěvek na konferenci „Kongres animace“, Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, 30. 9. – 2. 10. 2021, (ve spolupráci s Michaelou Režovou)

Zuzana Bauerová

- *Možnosti aplikace principů dokumentace konzervování-restaurování uměleckých a uměleckořemeslných děl na dokumentaci restaurování filmu.* *Illuminace* 33, 2021, č. 2, s. 77-96 (ve spolupráci s Terezou Frodlovou)

Michal Bregant

- *Classics Today.* Diskuze v rámci filmové přehlídky „A Season of Classic Films“, 8. 4. 2021, (další účastníci: Gérald Duchaussoy, Tomáš Glanc, Barbora Kundračiková, Irena Lehkoživová, Paulina Reizi, Jiří Tourek). [online]

Matěj Forejt

- *Malovaná animace mezi autorskou tvorbou a filmovým průmyslem. Rozhovor s Lucíí Sunkovou.* *Illuminace* 32, 2020, č. 4, s. 107–113. ISSN 0862-397X
- *Animace 70: Sedm desetiletí ateliéru animace na UMPRUM.* *Revolver revue* 36, č. 125, s. 185–196. ISSN 1210-2881 (ve spolupráci s Marií Barešovou a Michaelou Režovou)

- *Animace 70: Dobrodružné pátrání*. Dok.revue, 16. 11. 2021, [online]. Dostupný z <https://www.dokrevue.cz/clanky/animace-70-dobrodruzne-patrani> (ve spolupráci s Marií Barešovou a Michaelou Režovou)

Tereza Frodlová

- *Možnosti aplikace principů dokumentace konzervování-restaurování uměleckých a uměleckořemeslných děl na dokumentaci restaurování filmu*. Illuminace 33, 2021, č. 2, s. 77-96 (ve spolupráci se Zuzanou Bauerovou)
- Specifické přístupy k uchování kinematografických filmů ve filmových archivech, In. Vávrová, Petra (ed.): *Kapitoly z konzervace a restaurování plastů II*. Brno: Technické muzeum v Brně – Metodické centrum konzervace, 2021, s. 56-60. ISBN 978-80-87896-95-2
- *Zwischen Zensur und Tabubruch. Das Kriegsende und die Nachkriegsvertreibung der Deutschen im tschechischen Film*. Blickwechsel, 2021, č. 9, s. 40-42, ISSN 2195-9439. Česká verze dostupná zde: <https://www.youtube.com/watch?v=Ww7Zwvrx22U&t=4737s>
- Digitální restaurování Daleké cesty. Studie pro booklet DVD *Daleká cesta*. Praha: Národní filmový archiv, 2021.
- *Agfacolor: The new colour film stock and its challenges for the Czechoslovak film industry in the post-war period*. Příspěvek na workshopu „Situating German Film Stock“, 9. – 11. 12. 2021, [online]. Dostupné z: <https://cla.umn.edu/austrian/news-events/announcement/situating-german-film-stock>

Tomáš Hála

- *Neúplné obrazy Laterny magiky*. Presentace pro platformu Fresh Eye, 30. 3. 2021, [online]. Dostupné z: <http://fresh-eye.cz/video/obraz-versus-cas-tomas-hala-neuplne-obrazy-laterny-magiky/>
- *Postava milionáře v sovětském a ruském filmu*. Příspěvek na konferenci „Bezpečnost a film“, Ústav pro studium totalitních režimů v Praze, 1. - 2. 12. 2021

Petr Hasan

- *UŠLECHTILÝ, DOBRÝ, KRÁSNÝ. Římskokatolická církev a kinematografie v českých zemích 1918–1948*. Praha: Národní filmový archiv 2021, 327 s. ISBN 978-80-7004-196-3.

David Havas

- *Kinematografie se vždy bude zastávat slabých. Rozhovor s Pedrem Costou*. Film a doba 67, 2021, č. 4, s. 82–91. ISSN 0015–1068 (ve spolupráci s Klárou Trskovou)

Terezie Hlaváčková

- „*Proletáři, jsi otrokem, kde pracuješ, můžeš však být pánem, kde kupuješ.*“ *Filmové zobrazení spotřebního družstva Včela*. Příspěvek na konferenci „Radikální levice ve střední Evropě a její vývoj od konce první světové války do roku 1933“, Národní archiv v Praze, 14. - 15. 10. 2021 (ve spolupráci s Alenou Šlingerovou)
- *Církev v českém hraném filmu v letech 1948–1953*. Příspěvek na konferenci „Obraz křesťanství v dějinách střední Evropy“, Fakulta veřejných politik ve spolupráci s Filozoficko-přírodovědeckou fakultou Slezské univerzity v Opavě, 2. - 4. 11. 2021
- „*Soudruzi, prosím vás, neposuzujte to jako esenbé, ale snad jako lidi, ne?*“ *aneb Zobrazení příslušníků Veřejné bezpečnosti v českém hraném filmu mezi léty 1963 a 1968*. Příspěvek na konferenci „Bezpečnost a film“, Ústav pro studium totalitních režimů v Praze, 1. - 2. 12. 2021

Jiří Horníček

- Between Artistic Vision and Random Chance. New Objectivity in Czech Film at the Turn of the 1920s and 1930s., In: Habán, Ivo (ed.): *New Realisms: Modern Realist Approaches Across the Czechoslovak Scene 1918-1945*. Liberec: National Heritage Institute 2019, s. 372-391. ISBN 978-80-87810-43-9¹

Markéta Jonášová

- *Globalizované krajiny českého audiovizuálního umění. Studie výstavního projektu Frisbee*. Sešit pro teorii, výtvarné umění a příbuzné zóny, 2021, č. 30, s. 94–125. ISSN 1802 - 8918
- *Videoarchiv*. Prezentace na workshopu „CEAD New Media Museum“, Bratislava, Slovenská národná galéria, 21. 9. 2021
- *Videoarchiv*. Prezentace na semináři „New Media Art and Archive“, Muzeum umění Olomouc, 8. 10. 2021, [online] (ve spolupráci s Matějem Strnadem)

Jonáš Kucharský

- *Chtěla jsem slyšet Burianovy skladby naživo / I wanted to hear Burian's compositions live*. PAF Reader, 2021, č. 2, s. 30-39. ISSN 978-80-87662-30-4
- *Restoring the sound of Extase: from Venice 1934 to Venice 2019*. Příspěvek na konferenci „Music and the Moving Image Conference XVII“, USA, New York University Steinhardt, 27.-30. květen 2021, [online]

Iwona Łyko

- *Hraniční ulička a co dál...? Polsko-československé filmové projekty po skončení druhé světové války*, In: Horsáková, Monika (ed.): *Média – Dějiny – Společnost:*

¹ Navzdory vročení 2019 publikace fakticky vyšla až v roce 2021.

Obraz Polska a Poláků v českých médiích. Opava: Slezská univerzita v Opavě 2020, s. 51–58. ISBN: 978-80-7510-451-9, s. 51-58. Dostupné z: <https://en.calameo.com/read/001169006549be623e98c?view=slide&page=1>

- Filmový archiv exilové armády/The Film Archive of the Army in Exile. Studie pro booklet k DVD *Věrní zůstaneme / We Will Remain Faithful*. Praha: Národní filmový archiv 2021
- *Przebudzenie?* Katalog k výstavě „Przebudzenie?“ Kraków: Krakowski Klub Fotograficzny 2021. ISBN 978-83-8111-235-2
- *Hříchy kléru*. Příspěvek na konferenci „Dějiny. Společnost. Obraz křesťanství v dějinách střední Evropy“, Slezská univerzita v Opavě, 2 - 4. 11. 2021

Luboš Marek

- *Četnictvo a policie ve filmu*. Příspěvek na XVI. konferenci policejních historiků, Muzeum Policie ČR v Praze, 16. - 18. 9. 2021
- *Krise a stát za první republiky ve světle filmových pramenů*. Příspěvek na konferenci „Krise a stát. Na příkladu Československa v meziválečném období“, Národní archiv v Praze, 23. - 24. 9. 2021

Jeanne Pommeau

- *Pour une relecture de l'éthique de la restauration et de la diffusion à l'aune du progrès technique*. Journal of Film Preservation, duben 2021, č. 104, s. 13–24. ISSN 1609-2694 (ve spolupráci s Caroline Fournier)
- *I Raggi Z, a photochemical restoration*. Příspěvek na „FIAP Summer School“, Itálie, Bologna, 24. 7.2021
- *Du film au texte et du texte au film: collecte, analyse et comparaison de documents* Příspěvek na „Journée doctorale“, Francie, Université de Paris 8 Vincennes-Saint-Denis, 30. 11. 2021 (ve spolupráci s Garance Fromont)
- *100 pellicules Lumière à la loupe: ce que le matériel raconte... Et ce qu'il cache encore*. Příspěvek na „Journée doctorale“, Francie, Université Paris 8 Vincennes-Saint-Denis, 7. 12. 2021
- *The Challenges of Presenting Earliest Cinema*. Diskuze v rámci filmové přehlídky „A Season of Classic Films“, 3. 6. 2021, (další účastníci: Elif Kaynakci, Jiří Anger, Matěj Strnad), [online]

Lukáš Skupa

- *Která bude ta pravá? Počátky žánru pohádky v českém animovaném filmu po roce 1948*. Iluminace 32, 2020, č. 4, s. 9–26. ISSN 0862-397X

Matěj Strnad

- *Filmové dědictví a jeho muzealizace*. Věstník Asociace muzeí a galerií, 2021, č. 5, s. 10-11. ISSN 1213-2152
- Neklid obrazu: Meze pohybu. In: Vojtěchovský, Miloš (ed.): *VASULKA KITCHEN Cooking Reader #1*. Brno: Vašulka Kitchen 2020, s. 133-140. ISBN 978-80-907763-4-0 (ve spolupráci s Kryštofem Peškem)
- *The Challenges of Presenting Earliest Cinema*. Diskuze v rámci filmové přehlídky „A Season of Classic Films“, 3. 6. 2021, (další účastníci: Elif Kaynakci, Jiří Anger, Jeanne Pommeau), [online]
- *Videoarchiv*. Presentace na semináři „New Media Art and Archive“, Muzeum umění Olomouc, 8. 10. 2021, [online] (ve spolupráci s Markétou Jonášovou)
- *Národní filmový archiv, Prag: Das tschechische Filmarchiv*. Příspěvek pro Zukunftsworkshop, Německo, Filmmuseum Potsdam - Filmuniversität Babelsberg, 11. 11. 2021

Alena Šlengerová

- Dokumentární filmy o západním odboji v poválečných kinech / Documentary Films about the Western Resistance in Post-War Cinemas. Studie pro booklet k DVD *Věrní zůstaneme / We Will Remain Faithful*. Praha: Národní filmový archiv 2021
- *Proletáři, jsi otrokem, kde pracuješ, můžeš však být pánem, kde kupuješ.* Filmové zobrazení spotřebního družstva Včela. Příspěvek na konferenci „Radikální levice ve střední Evropě a její vývoj od konce první světové války do roku 1933“, Národní archiv v Praze, 14. - 15. 10. 2021 (ve spolupráci s Terezíí Hlaváčkovou)
- *Role československé kinematografie v širší debatě o zdraví a bezpečí v každodenním životě společnosti 50. a 60. let*. Příspěvek na konferenci „Bezpečnost a film“, Ústav pro studium totalitních režimů v Praze, 1. - 2. 12. 2021

Klára Trsková

- *Kinematografie se vždy bude zastávat slabých. Rozhovor s Pedrem Costou*. Film a doba 67, 2021, č. 4, s. 82–91. ISSN 0015–1068 (ve spolupráci s Davidem Havasem)

IX. 4. Pedagogické aktivity pracovníků NFA

Marie Barešová

- *Orální historie* (jednorázová přednáška pro studenty 1. ročníku Ústavu filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, 6. 1. 2021, online).

- *Teorie a praxe animovaného filmu* (kurz v rámci Mezinárodního festivalu animovaných filmů Anifilm v Liberci, 24. - 25. 6. 2021).
- *Orální historie* (jednorázová přednáška pro studenty 1. ročníku Ústavu filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, 2. 12. 2021, online).
- *Zahraniční studenti pražské filmové akademie a cizinci v československé kinematografii* (jednorázová přednáška v rámci kurzu „Studenti, exulanti, intelektuálové. Cizinci a místa setkávání v socialistické Praze“ na Ústavu světových dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 21. 12. 2021).

Lucie Česálková

- *Dějiny české a slovenské kinematografie po roce 1960* (jednosemestrální přednáška pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění v Praze, letní semestr akademického roku 2020/2021).
- *Film a paměť* (jednosemestrální přednáška pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2020/2021).

Tereza Frodlová

- *Barvy v kinematografii.* (jednosemestrální přednáška na Ústavu filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovy Univerzity v Brně, letní semestr akademického roku 2020/2021; ve spolupráci s Jeanne Pommeau).
- *Péče o filmové sbírky a restaurování filmu.* (jednorázová online přednáška pro Ústav pomocných věd historických a archivnictví Filozofické fakulty Masarykovy Univerzity v Brně, 25. 3. 2021).
- *Ostře sledované vlaky.* (jednorázová přednáška o díle Jiřího Menzela, možnostech a limitech digitálního restaurování filmu, Belgie, Gent, 23. 9. 2021).
- *Ostře sledované vlaky.* (jednorázová přednáška o digitálním restaurování, Belgie, Antverpy, De Cinema, 24. 9. 2021).

Tomáš Hála

- *Sovětský film 50. a 60. let.* (jednorázová online přednáška z cyklu „Přehled světové kinematografie 2 pro Centrum audiovizuálních studií Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění v Praze, 22. 6. 2021).

Petr Hasan

- *Archivní péče a zpracovávání neaudiovizuálních archiválií v Národním filmovém archivu.* (online přednáška pro studenty Ústavu pomocných věd historických a archivnictví Filozofické fakulty Masarykovy Univerzity v Brně, 18. 3. 2021).

Terezie Hlaváčková

- *Identifikace filmového materiálu.* (seminář v rámci workshopu pro filmové promítače, Praha, archivní kino Ponrepo, 22. – 23. 9. 2021; ve spolupráci s Petrou Korábovou).
- *Poškození filmové kopie.* (seminář v rámci workshopu pro filmové promítače, Praha, archivní kino Ponrepo, 22. – 23. 9. 2021; ve spolupráci s Petrou Korábovou).
- *Kdo je proti drahotě, jde s námi aneb Radikální levice za první republiky.* Obsahová koncepce a prezentace pásma krátkých filmů, Praha, archivní kino Ponrepo, 10. 11. 2021 (ve spolupráci s Alenou Šlingerovou).

Petra Korábová

- *Identifikace filmového materiálu.* (seminář v rámci workshopu pro filmové promítače, Praha, archivní kino Ponrepo, 22. – 23. 9. 2021; ve spolupráci s Terezií Hlaváčkovou).
- *Poškození filmové kopie.* (seminář v rámci workshopu pro filmové promítače, Praha, archivní kino Ponrepo, 22. – 23. 9. 2021; ve spolupráci s Terezií Hlaváčkovou).

Iwona Łyko

- *Věrní zůstaneme.* (obsahová koncepce a prezentace pásma dokumentárních a zpravodajských filmů, Praha, archivní kino Ponrepo, 12. 11. 2021; ve spolupráci s Karolínou Nafati).

Michaela Mertová

- *Zdenek Seydl a animovaný film.* (jednorázová přednáška jako doprovodný program výstavy „Zdenek Seydl – Abeceda“ ve Východočeské galerii v Pardubicích).

Karolína Nafati

- *Věrní zůstaneme.* (obsahová koncepce a prezentace pásma dokumentárních a zpravodajských filmů, Praha, archivní kino Ponrepo, 12. 11. 2021; ve spolupráci s Iwonou Łyko).
- *Z fronty domů.* (obsahová koncepce a prezentace pásma krátkých filmů, festival „Nezlomní a obětovaní“, Praha, Bio Oko, 13. 11. 2021; ve spolupráci s Alenou Šlingerovou a Jiřím Novotným).

Jiří Novotný

- *“Znám zemi blízko pólu...”* (jednorázová online přednáška pro archivní kino Ponrepo o česko-ruských vztazích v době meziválečné, 15. 2. 2021).

- *Německá kultura v Protektorátu.* (jednorázová online přednáška pro Židovské muzeum v Praze, 7. 4. 2021).
- *Z fronty domů.* (obsahová koncepce a prezentace pásma krátkých filmů, festival „Nezlomní a obětovaní“, Praha, Bio Oko, 13. 11. 2021; ve spolupráci s Karolínou Nafati a Alenou Šlingerovou).

Sylva Poláková

- *Paralelní kino.* (seminář na Katedře filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, letní semestr akademického roku 2020/21 a zimní semestr akademického roku 2021/2022).

Jeanne Pommeau

- *Barvy v kinematografii.* (jednosemestrální přednáška na Ústavu filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovy Univerzity v Brně, letní semestr akademického roku 2020/2021; ve spolupráci s Terezou Frodlovou).
- *Films of Jan Kříženecký.* (jednorázová přednáška v rámci online přehlídky A Season of Classic Films, 3. 6. 2021, dostupné z: [Films of Jan Kříženecký - A Season of Classic Films – Filmový přehled \(filmovyprehled.cz\)](https://www.filmovyprehled.cz)
- *Paprsky „Z“ / I Raggi Z.* (prezentace restaurování filmu na festivalu Il Cinema ritrovato, Itálie, Bologna, 22. 7. 2021 a 27. 7. 2021).
- *Cikáni.* (prezentace restaurování filmu na festivalu Il Cinema ritrovato, Itálie, 25. 7. 2021).

Markéta Stilzová

- Prezentace archivní péče o filmový materiál pro žáky Základní školy v Davli, 19. 11. 2021. (ve spolupráci se Šárkou Stilzovou)

Šárka Stilzová

- Prezentace archivní péče o filmový materiál pro žáky Základní školy v Davli, 19. 11. 2021. (ve spolupráci s Markétou Stilzovou)

Alena Šlingerová

- *Kdo je proti drahotě, jde s námi aneb Radikální levice za první republiky.* (obsahová koncepce a prezentace pásma krátkých filmů, Praha, archivní kino Ponrepo, 10. 11. 2021; ve spolupráci s Terezií Hlaváčkovou).
- *Z fronty domů.* (obsahová koncepce a prezentace pásma krátkých filmů, festival „Nezlomní a obětovaní“, Praha, Bio Oko, 13. 11. 2021; ve spolupráci s Karolínou Nafati a Jiřím Novotným).

X. Knihovna NFA

[Knihovna Národního filmového archivu](#) je specializovanou knihovnou, svým fondem a sbírkami představuje nejširší informační základnu odborné filmové literatury v České republice. V roce 2021 plnila Knihovna NFA následující činnosti: akvizice, zpracování fondu, analytický popis periodik a sborníků, rešeršní, bibliografická, informační a výpůjční činnost, organizace, správa a ochrana knihovního fondu, správa informačního systému knihovny a jeho obsahu a kooperace s dalšími institucemi. Devátým rokem působila Knihovní rada NFA jako poradní a iniciativní orgán vedoucí knihovny.

X. 1. Akviziční činnost

Doplňování knihovního fondu české provenience bylo zajišťováno průběžně na základě nakladatelských plánů, sledování české filmové produkce a filmových akcí, osobních doporučení, kontaktů a nabídkové povinnosti. Nákup zahraničních publikací a předplatné odborných zahraničních filmových periodik byly sladěny s profilem fondu a vycházely z potřeb filmových kurátorů a odborných pracovníků NFA. Na 40 % knihovních přírůstků bylo získáno darem z vydavatelské a obchodní činnosti NFA, z mimořádných akvizic a díky vstřícnosti odborné veřejnosti. Řada titulů byla získána výměnou publikací, zejména již tradičně s Institutem umění – Divadelním ústavem a Slovenským filmovým ústavem. Kontinuita akvizic EIZ² byla zajišťována v rámci platformy projektů [Národní centrum pro elektronické informační zdroje - CzechELib](#) a [VISK8-A](#). Na navazující projekt NCIP VaVal pro období 2023 až 2027 bylo nominováno stejné portfolio licencovaných databází. V denní evidenci seriálů³ bylo přijato 2 440 exemplářů čísel periodik, včetně zajištění dobropisů a reklamací nedodaných čísel. Obsah Digitální knihovny NFA byl rozšířen o reformátované tituly periodik a monografií z projektu [VISK7](#) 2020 na celkový počet 457 103 stran. Proběhla aktualizace záznamů odebíraných a digitalizovaných periodik pro Souborný katalog ČR – Seriály. Bylo vypracováno předplatné na zahraniční a české seriály na rok 2022.

Knihovna NFA děkuje všem, kteří pomáhali v roce 2021 rozšiřovat její fondy.

² EIZ = elektronické informační zdroje

³ Filmová periodika domácí a zahraniční provenience, české kulturní týdeníky a denní tisk

X. 2. Knihovní fond a sbírky

Přírůstky (počet analogových knihovních jednotek⁴) v roce 2021

Fond knih a vázaných periodik	911
Sbírka scénářů	59
Sbírka separátů	6
Sbírka mikrodokumentů	182
Sbírka CD ROM/DVD	8
Celkem	1 166

Celkový stav fondu (analogové knihovní jednotky) k 31. 12. 2021

Fond knih a vázaných periodik	85 439
Sbírka scénářů	10 572
Sbírka separátů	14 631
Sbírka mikrodokumentů	2 805
Sbírka CD ROM/DVD	515
CD/DVD-nosiče	498
Sbírka popisků (drobný tisk)	17 922
Sbírka zahraničních výstřižků	585
Sbírka zahraničních festivalů	1 122
Celkem	134 089

Přírůstky digitálních objektů v roce 2021

Fulltexty	1 171
Obsahy	609
Obálky	1 066
Foto e-články	2 442
Celkem digitálních souborů	5 288

⁴ Knihovní jednotka (k. j.) = každý samostatný svazek dokumentu, tj. každý výtisk nebo část vícesvazkového díla, konvolut, komplet celého ročníku, nosič speciálních druhů dokumentů

Celkový stav digitálních objektů v content serveru k 31. 12. 2021

Fulltexty	9 384
Obsahy	7 434
Obálky	12 592
Foto e-články	8 389
Celkem digitálních souborů	37 799

Stav Digitální knihovny NFA k 31. 12. 2021

Celkem počet stran	457 103
---------------------------	----------------

X. 3. Zpracování fondu

Jmenná a věcná katalogizace a analytický popis⁵ dokumentů probíhaly v souladu s [knihovnickými standardy](#) souběžně se skenováním obálek a obsahů. Výsledky zpracování – katalogizační, bibliografické a faktografické záznamy – tvoří databáze KATALOG a AUTHORITY, které jsou veřejně přístupné v online katalogu knihovny⁶, v interní síti ve studovně knihovny a na všech pracovištích NFA. Spolu se zpracováním nových přírůstků fondu včetně jeho evidence⁷ a denní evidence periodik pokračovala rekatalogizace⁸ fondu knih a periodik (celkem je zpracováno 90 %). Probíhala spolupráce s kurátorem sbírky scénářů na zpracování digital-born filmových scénářů z nabídkové povinnosti.

Analyticky z pohledu filmu byla sledována a zpracována tato periodika: A2 č. 1 až 23/2021, *Archivní časopis* č. 1 až 2 /2021, *Art + antiques* č. 1 až 10/2021, *Arte Acta* č. 5/2021, *Cinema* č. 1/2021 až 11/2021, *Cinepur* 133/2021 až 137/2021, *Czech Film (online)* č. Spring/2021 a Summer/2021, *Dějiny a současnost* č. 10/2020 a č. 1/2021 a č. 8/2021, *Divadelní noviny* č. 1 až 22/2021, *Film a doba* č. 4/2020 až 3/2021, *Iluminace* č. 3 /2020 až č. 1/2021, *Listy* č. 1/2021 až 4/2021, *Umění - Art* č. 1/2020 až č. 4/2020 a č. 1/2021 a dále vybrané kolektivní monografie a sborníky. Pokračoval analytický popis filmových článků z denního tisku dle předplatného a kulturních týdeníků (*Respekt*, *Reflex*,

⁵ Jmenný a věcný popis obsahově, nikoliv fyzicky samostatných částí dokumentů, které jsou při bibliografické identifikaci nebo vyhledávání závislé na zdrojovém dokumentu. Výsledkem je analytický záznam.

⁶ Online katalog = veřejně dostupný katalog na internetu - <https://arl.nfa.cz> - určený uživatelům knihovny. Kromě vlastního vyhledávání záznamů dokumentů zpřístupňuje řadu dalších služeb prostřednictvím čtenářského konta, např. adresné zasílání informací, vzdálený přístup k elektronickým informačním zdrojům, historie vypůjček uživatele a další funkcionality.

⁷ Přidělení přírůstkového čísla, signatury, čárového kódu v rámci konkrétní sbírky, určení lokace a dislokace – místa uložení knihovni jednotky a dalších služebních údajů.

⁸ Opětné zkatalogizování dokumentů metodou de visu ("s knihou v ruce"). Nově vzniklé katalogizační záznamy v databázi nahrazují záznamy v lístkovém katalogu, nevyhovující novým potřebám a požadavkům na obsah záznamů, vyhledávání a služby knihovny.

Týden, Téma) se souběžným skenováním článků a jejich ukládáním do content serveru a retrospektivní zpracování titulu *25fps* (online) a *Revue Filmového přehledu* (online).

Záznamy autorit českých filmů byly obohaceny o anglické, francouzské, ruské a španělské názvy.

Statistika databází a přírůstků záznamů knihovny v roce 2021

Databáze Knihovny NFA	2021	Celkový stav k 31. 12. 2021
Katalog	6 793	236 888
Autority	2 478	105 415
Holdingy	4 164	118 956
Heslář	4	1 900
MDT	40	1 929

Databáze KATALOG	2021	Celkový stav k 31. 12.2021
Knižní fond	712	44 461
Souborné záznamy periodik	21	1 316
Svázané ročníky periodik	605	13 724
Jednotlivá čísla periodik	2 440	51 158
Sbírka scénářů	146	7 375
Sbírka separátů	6	14 659
Mikrodokumenty	102	276
CD-ROM a DVD	4	212
Soudobá dokumentace	0	3
Články a statě	2 757	103 704
Celkem	6 793	236 888

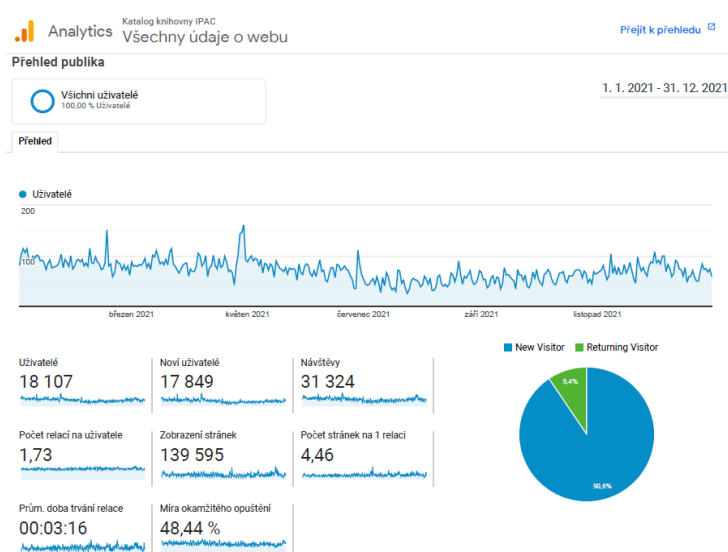
Databáze AUTORITY	2021	Celkový stav k 31. 12. 2021
Personálie	1 253	51 802
Filmy	916	39 360
Akce	117	6 391
Korporace	181	7 256
Geografická hesla	4	325
Formální deskriptory	7	274
Věcná témata	0	7
Celkem	2 478	105 415

X. 4. Výpůjční protokol a služby

Návštěvnost online služeb Knihovny NFA vzrostla. Naopak výpůjční služby a fyzické návštěvy studovny byly poznamenány vládními opatřeními k pandemii COVID-19, což se

projevilo na celkové nižší fyzické návštěvnosti a počtu výpůjček oproti minulým letům. Mimo tato omezení byl zajištěn normální provoz pro veřejnost (Út, Čt, 9-12 hod. a 13-17 hod.; Pá 9-12 hod.) se sníženou kapacitou studovny. Přeprava požadovaných dokumentů ke studiu z depozitáře byla zajištěna pravidelně jednou týdně. Reprografické služby byly poskytovány dle požadavků uživatelů. Online katalog knihovny a Digitální knihovna NFA byly k dispozici veřejnosti po celý rok, licencované informační zdroje registrovaným uživatelům vzdáleným přístupem prostřednictvím jejich čtenářského konta. Nabídka EIZ byla rozšířena o měsíční zkušební přístupy do dvou databází *ProQuest One Literature a Artstor*, získán byl rovněž půlroční přístup do kompletního archivu *JSTOR I-XV*.

Statistika návštěvnosti online katalogu KNFA

Statistika návštěvnosti knihovny a výpůjček v roce 2021

Registrovaní uživatelé	1 841
Nově registrovaní uživatelé	139
Návštěvníci celkem⁹	65 026
Fyzické návštěvy celkem	433
Návštěvníci online služeb celkem	64 593

⁹ Výpočet podle metodiky Ročníhó výkazu o knihovně za rok 2021 Kult (MK) 12-01

Návštěvníci online služeb	Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu ¹⁰	31 324
	Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru mimo knihovnu	10 851
	Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází z prostoru mimo knihovnu	22 418
Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru knihovny		1 036
Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru knihovny		789
Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází z prostoru knihovny		842
Počet návštěv webu knihovny		3 019
Výpůjčky	Celkem	2 725
	Výpůjčky absenční	569
	Výpůjčky prezenční	2 156
Online informační služby		485

X. 5. Rešeršní, bibliografická a informační činnost

Pracovníci knihovny zajistili rešeršní, bibliografickou a informační činnost dle požadavků uživatelů a k projektům digitalizace filmů *Kalamita*, *Ucho*, *Žert*, *Sedmikrásky*, *Jan Roháč z Dubé*, *Ducháček to zařídí*. Při své práci využívali vlastní informační zdroje NFA a licencované zahraniční zdroje: *Film Index International (FII)*, *American Film Institute Catalog (AFIC)*, *The FIAF International FilmArchive Database Plus* a databáze EBSCO *Film and Television Literature Index with Full Text (FTLI)* a *Academic Search Ultimate (ASU)* a *JSTOR III*.

Pracovníci knihovny se v průběhu roku zúčastnili celé řady online odborných seminářů, workshopů, školení, teambuildingu a dalších akcí. Rovněž proběhly informační lekce pro zaměstnance NFA.

X. 6. Organizace, správa a ochrana fondu

Probíhala průběžná správa fondu v depozitáři, správa příručky ve studovně a skladu v Konviktu. Z důvodu nedostatku úložného prostoru pro sbírky proběhl pravidelný přesun fondu z pražského Konviktu do provizorních prostor depozitáře na Hradištku včetně

¹⁰ Zde použita přísnější metrika Google Analytics

změny lokací a dislokací v databázi. Byly zkompletovány ročníky periodik a další publikace za předchozí rok 2020 k vazbě¹¹ (celkem 63 svazků). Proběhla další etapa plánované revize fondu v depozitáři na Hradištku spojená s retrospektivním zpracováním a evidencí holdingů do databází knihovny – celkem bylo zrevidováno 1 459 k. j.

X. 7. Informační systém knihovny a jeho správa

Proběhl upgrade knihovnického systému Advanced Rapid Library na verzi 4.4.264e. Pravidelně probíhala správa informačního systému knihovny a kontrola log souborů k plánovaným úlohám ke kontrole dat.

X. 8. Spolupráce, programy a projekty knihovny

Národní centrum pro elektronické informační zdroje - [CzechELib](#)

- individuální systémový projekt Operačního programu MŠMT: Výzkum, vývoj a vzdělávání – prioritní osa 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum číslo projektu: CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_040/0003542
- realizátorem je Národní technická knihovna, NFA je členem konsorcia s finanční spoluúčastí, 50 % dotace na nákup EIZ pro [výzkumné organizace](#), koordinátorem za NFA je Pavla Janásková
- cílem projektu je vytvořit pro členské instituce kvalitnější podmínky pro přístup k elektronickým informačním zdrojům (EIZ), zvýšit výkonnost oblasti výzkumu, vývoje a vzdělávání, byl zajištěn přístup do těchto databází:
 - **Academic Search Ultimate** (od 2018-2022)
 - **Screen Studies Collection** (od 2019-2022)
 - **Film and Television Literature Index with Fulltext** (od 2019-2022)
 - **JSTOR III** (2020-2022)
- projekt navazuje na úspěšné grantové projekty řešené v programech MŠMT ČR Informační zdroje pro výzkum a vývoj – LI (2000-2003), Informační infrastruktura výzkumu – 1 N (2004-2008) a Informační zdroje pro výzkum – INFOZ (2010-2011), projekt VZ09006 (realizováno 2010–2011, 2012) a Informace – základ výzkumu LR (2013-2017), projekty LR 1307 a LR 1308.

¹¹ Knihovní vazba = vazba knihy určené pro užívání ve veřejných knihovnách. Jejím účelem je zajistit maximální trvanlivost a funkčnost knihovní jednotky bez ohledu na výtvarnou kvalitu vazby. Nahrazuje původní nakladatelskou vazbu, opatřují se jí rovněž brožované knihy nebo ročníky časopisů a novin.

Multilicenční zpřístupnění českých elektronických informačních zdrojů v roce 2021/22

- podprogram [VISK 8/A](#) v rámci „Programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven“ je zaměřen na multilicenční zpřístupnění mediálních databází, příjemcem projektu je Národní knihovna ČR v Praze, NFA je členem konsorcia s finanční spoluúčastí, koordinátorem za NFA je Pavla Janásková
- v Knihovně NFA je na období 1. 4. 2021 – 31. 3. 2022 zajištěn přístup do EIZ:
 - **Anopress.cz** - databáze monitoringu médií s archivem od roku 1996
 - **PressReader (LibraryPressDisplay)** - webový portál určený pro knihovny a vzdělávací instituce
 - **ASPI** – databáze právních informací

Statistika návštěvnosti

Národní filmový archiv	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	celkem 2021
Newton (Anopress)													
počet přístupů	82	104	82	69	58	58	47	35	40	54	55	43	727
počet rešerší	307	360	389	336	330	279	218	282	284	251	265	210	3511
počet zobrazených článků	136	150	160	241	129	125	121	177	156	166	137	103	1801
PressReader													
počet přístupů	39	51	31	15	45	49	16	151	40	167	33	35	672
počet zobrazených čísel	24	143	38	30	27	28	16	30	19	30	23	22	430
počet zobrazených článků*	129	208	154	-	-	-	-	-	-	-	-	-	491
ASPI													
počet přístupů	10	0	0	0	0	0	0	0	4	5	7	3	29
počet rešerší	10	0	0	0	0	0	0	0	12	11	13	3	49
počet zobrazených textů	10	0	0	0	0	0	0	0	8	8	9	9	44
*od dubna přestaly sledovat													

Oborová brána [Umění a architektura \(ART\)](#)

- podprogram [VISK 8/B](#) v rámci „Programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven“ byl zaměřen na zpřístupnění informačních zdrojů prostřednictvím Jednotné informační brány, oborových informačních bran a Centrálního portálu knihoven¹² - statistiky [zde](#)

¹² Do roku 2018, poté změna názvu podprogramu

- projekt nově vede Národní technické muzeum v Praze, NFA je členem konsorcia uměnovědných knihoven s finanční spoluúčastí, koordinátorem za NFA je Pavla Janásková

XI. Vzdělávání zaměstnanců

S pokračující pandemií COVID-19 byla i nadále většina interních vzdělávacích aktivit realizována online. V podmínkách práce v režimu home office byl i v roce 2021 kladen velký důraz na sebevzdělávání zaměstnanců prostřednictvím online platformy “Vzdělávání zaměstnanců“, kde jsou shromážděny různorodé dokumenty určené k samostudiu. Nadále byla také využívána online sdílená platforma „Trvalá školení v NFA“ připravená personalistkou ve spolupráci s dalšími kolegy pro nově příchozí i stávající zaměstnance.

Na jaře 2021 proběhl cyklus deseti online přednášek s různou tematikou z mezinárodní i české kinematografie; přednášky připravili zaměstnanci NFA archivu.

Všichni zaměstnanci NFA se v průběhu prvního pololetí 2021 zúčastnili online školení na efektivní využívání Gmailu (tříhodinový seminář) a Google Kalendáře a Google Keepu (tříhodinový seminář) s lektorem Pavlem Minářem. Výsledkem je efektivnější online fungování celé instituce a lepší využívání všech funkcionalit, které Google Workspace nabízí.

Nově bylo zavedeno vzdělávání manažerů formou interního koučinku. Koučování, které bylo zaměřeno především na rozvoj manažerských dovedností, využilo 15 vedoucích oddělení a 3 ředitelé sekcí. Celkem 70 hodin koučinku bylo zaměřeno zejména na řízení lidských zdrojů, komunikaci a asertivní komunikaci, delegování a organizaci práce a času.

V červnu 2021 proběhl facilitovaný workshop pro generálního ředitele a 3 ředitele sekcí na téma “Tvorba akčního plánu NFA na rok 2022”. Na základě tohoto semináře se dále konal ve Skautském institutu třídenní týmový facilitovaný workshop, při němž byl vypracován akční plán instituce na rok 2022. Návazně byl zorganizován praktický workshop pro vedoucí oddělení s cílem seznámit je s akčním plánem NFA pro následující rok a s cílem společné práce vedoucích na metodice tvorby plánů oddělení.

Dne 20. října 2021 se konal ve Skautském institutu půldenní seminář na téma problematiky licencí pro zaměstnance NFA, kterého se zúčastnilo 23 pracovníků.

Další interní školení pro zaměstnance se týkala povinností spojených s výkonem funkce vedoucího oddělení a nových funkcionalit na portále pro elektronický oběh dokladů Helios.

Na konci roku absolvovali všichni zaměstnanci online kurz Základy kybernetické bezpečnosti pro zaměstnance státní správy, připravený Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost a zakončený certifikátem.

Dále se zaměstnanci účastnili, jak to pandemická situace dovoľovala, různých individuálních školení, kongresů a konferencí dle svého odborného zaměření. Jednou z mnoha příležitostí bylo symposium v rámci kongresu FIAF konané v dubnu 2021. Rozšiřující se web fiagnet.org se stal bohatým zdrojem nejen pro odborné informace, ale i pro poznání historie filmového archivnictví stejně jako současných metod práce.

Michal Bregant, generální ředitel NFA, v.r.

V Praze dne 8. února 2022